

BELGELER

TMMOB MİMARLAR ODASI EKİM 2005

4 ULUSLARARASI BELGELER FÖYÜ

HABERLER

2

Mesleki Yeterlikler Direktifi Yayımlandı
Girit'te EEAE Genel Kurulu ve 8. ENHSA Toplantısı
Paris'te SMG Yuvarlak Masa Toplantısı
Türkiye Mimarlık Politikası Çalışmaları
Mimarlık ve Eğitim Kurultayı Aralık'ta
Avrupa İnşaat Sektörü'nün 2004 Yılı Verileri
Avrupa Komisyonu'nun Yedinci Tematik Stratejisi: Kentsel Çevre

BELGELER

AB

Mesleki Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Direktif 9

UIA

UIA XXIII. Genel Kurulu Toplantı Tutanaqları 14

UIA Uluslararası Meslek Standartları Mutabakat Metni
Politikalarına İlişkin Öneri Kılavuzlar:

- Etik ve Davranış 26
- Sürekli Mesleki Gelişim 30

ACE

Avrupa'daki Mimarlar İçin SMG Kılavuzu 32

YAYINLAR

35

WEB KAYNAKLARI

36

TMMOB Mimarlar Odası tarafından yayımlanan Mimarlık Haberler bülteninin ekidir.

TMMOB MİMARLAR ODASI Konur Sok. No: 4/2 Yenışehir 06650 Ankara

Tel: 0312 417 37 27 Faks: 0312 418 03 61 e-posta: info@mimarlarodasi.org.tr www.mimarlarodasi.org.tr

Mimarlar Odası Adına Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Fatih Söyler Baskı: Yalçın Matbaası 1500 adet basılmıştır.

Mesleki Yeterlikler Direktifi Yayımlandı

1985 yılından beri geçerli olan Avrupa Konseyi **Mimarlar Direktifi (85/384/CEE)**, 7 Eylül 2005 tarihli AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan AB Parlamentosu ve Komisyonu'nun **Mesleki Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Direktifi (2005/36/EC)** ile yürürlükten kalktı.

1985 tarihli Mimarlar Direktifi, mimari niteliklerle ilgili belgelerin karşılıklı tanınması ve hizmet dolaşımını kolaylaştırmak üzere yalnızca mimarlık alanına özel olarak üretilmiş etkili bir metindi. 2005 tarihli direktif ise 402 meslek alanı için ortak bir düzenleme getiren genel bir direktif niteliğinde. 1985 tarihli Mimarlar Direktifi'ne benzer şekilde çeşitli tarihlerde diğer özelleşmiş meslek alanları için kabul edilmiş sektörel direktifler yeni direktifle biraraya toplandı. Fakat meslek kuruluşlarından gelen tepkiler nedeniyle, ortak direktifte aralarında mimarlığın da bulunduğu 7 meslek alanı için ayrı bölümler ayrıldı ve daha önceki sektörel direktiflerinde belirtilen kendilerine özgü düzenlemelere bu bölümlerde yer verildi.

Örneğin, hem 1985 tarihli mimarlık direktifinde hem de ortak direktifte mimarlık eğitiminin ifade edilen 11 kriteri karşılaması gerektiği belirtilmekte ve ortak bir asgari eğitim süresi anlayışı görülmektedir: **"Mimarlık eğitimi, bir üniversite veya eşdeğer bir eğitim kurumunda, toplamda en az dört yıl tam zamanlı eğitimden veya en az üç yılı tam zaman esasına dayalı altı yıl eğitimden oluşur. Bu eğitim üniversite düzeyinde bir sınavın başarıyla geçilmesi sonunda tamamlanır."**

AB'deki süreç bu şekilde devam ederken, ülkemizde de Mesleki Yeterliliklerin Düzenlenmesi ve Tanınması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı çalışmaları sürüyor. Mimarlar Odası, tüm bu süreç boyunca AB Genel Sekreterliği ile görüş alışverişi içerisinde bulunarak, taslağa ilişkin mimarlık mesleği ile ilgili fikir ve önerilerini üç ayrı raporda sundu.

Bu fikirler özet olarak:

- Karşılıklılık esas olmalıdır.
- UIA'nın da önerdiği gibi, yabancı hizmet sunucunun yerel bir ortakla işbirliği zorunlu olmalıdır.
- Eğitim kesintisiz 5 yıl + meslek pratiği + sürekli mesleki gelişim şeklinde olmalıdır.
- Mimarın kazanması gereken 11 maddelik açınım ilave olarak Türkiye'nin tarihsel ve kültürel birikimini ve deprenselliği de göz önüne alan bir eğitim yapılmalıdır.
- Mimarların hizmet sunarken tabi olacağı etik kurallar belirlenmelidir.
- YÖK'ün sadece akademik ölçüm yapabileceği ve tasarıda ifadesini bulan kriterlere esas mesleki faaliyetin sicilinin Meslek Odası tarafından tutulabileceği nedeniyle; yasa tasarısında ifade edilen Yetkili Kurum ve İrtibat Noktası gibi yapıların karşılığı Meslek Odası olmalıdır.

Yeterlikler Direktifi'nin AB Parlamentosu'nda kabul edilmesinin ardından, ülkemizde çalışmalarını süren bu tasarı üzerinde yeniden çalışmalar yapılacak ve ne gibi konuların müzakere konusu olabileceği belirlenecek.

(Mimarlar Direktifi ve Yeterlikler Direktifi'ne Türkçe ve İngilizce olarak www.mo.org.tr adresindeki AB Belgeleri bölümünden; Mimarlar Odası'nın "Mesleki Yeterliliklerin Düzenlenmesi ve Tanınması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı" Üzerine 29 Aralık 2003, 15 Nisan 2004 ve 26 Nisan 2004 tarihli Değerlendirmeleri'ne ise Belgeler / Raporlar ve Görüşler bölümünden ulaşabilirsiniz.)

EEAE Genel Kurulu ve 8. ENHSA Toplantısı Girit'te Yapıldı

Avrupa Mimarlık Okulları Başkanları Ağı'nın (European Network of Heads of Schools of Architecture-ENHSA) sekizinci toplantısı 3-6 Eylül 2005 tarihlerinde Hanya'da gerçekleştirildi. Toplantının teması, "Gelecekteki Sorgulamalara Doğru Güncel Konular: Avrupa Yüksek Mimarlık Eğitim Alanının Sentezi ve Yönlendirilmesi" olarak belirlenmişti. Toplantıyla aynı günlerde, Avrupa Mimarlık Okulları Birliği (European Association for Architectural Education-EEAE)

Genel Kurul toplantısı da Hanya'da gerçekleştirildi.

Toplantı temasıyla amaçlanan, Socrates Erasmus projesi kapsamında başlatılan mimarlık okulları ağ programının başlangıcından beri üç yıl içinde alınan yolun yeniden değerlendirilmesi ve birikimin bir sentez haline getirilerek geleceğe yönelik bir perspektif çizilmesi idi. Bu toplantının aynı zamanda EAAE'nin 30. yıl kutlamasına denk gelmesi de böyle bir yeniden değerlendirmeyi anlamlı kılıyor.

Beş oturumdan oluşan toplantı temel olarak aşağıdaki konularda ortaya çıkan yeni sorunları tartışmayı amaçlıyordu: "Mimar Profil(ler)i", "Mimarlık Eğitiminin İçeriği", "Mimarlık Eğitim Sistemleri", "Mimarlıkta Araştırma ve Yenilikler" ve "Mimarlık Eğitiminde Ortak Eylemler".

Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE), yakın bir dönemde Avrupa'daki mimarlık okullarıyla daha yakın ilişki içinde bulunma kararı aldı ve bu kapsamda ACE temsilcileri EAAE toplantılarına katılmaya başladı. Bu kapsamda, ACE Eğitim Çalışma Grubu Başkanı Jean-Paul Scalabre ve ACE Genel Sekreteri Adrian Joyce Hanya'daki EAAE Genel Kurul ve ENHSA toplantılarına katıldılar. Scalabre, ENHSA toplantısında mimarlık eğitimi ile mesleğinin arakesitinde duran konular üzerinden mimar profilini sorgulayan bir sunuş yaparken, EAAE Genel Kurulu'nda bir konuşma yapan Joyce, EAAE ve ACE arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesinin önemi vurgulayarak yakın bir zamanda kurulan Ortak Çalışma Grubu'na dikkat çekti. Her iki konuşmanın da eğitimciler tarafından oldukça olumlu karşılandığı belirtildi.

(EAAE News Sheet-ACE Info)

Paris'te SMG Yuvarlak Masa Toplantısı

UIA'nın "hızlı bir evrimin meydana geldiği, teknolojilerin günlük olarak geliştikleri bir dünyada, mimarların güncel gelişmeleri takip etmeleri ve alanlarında verimli olmaları gerektiği" fikrinden hareketle uluslararası ortamda geçerli olabilecek bir Sürekli Mesleki Gelişim sistemi geliştirme kararının ardından çalışmalar sürüyor. Bu konuda daha önce ABD ve İspanya üye kesimleri ayrı ayrı çalışmalar yapmış, daha sonra bu çalışmaların birbirine paralel olduğu düşüncesiyle UIA Konseyi bu iki üye kesimin ortak çalışmaları için yetki vermişti.

Bu Temmuz'da İstanbul'da gerçekleştirilen 23. Genel Kurul toplantısında ise, bu konuda iki üye kesim tarafından geliştirilen sistemin genel yapısı prensip olarak kabul edilmiş, ayrıca mümkün olan en fazla

sayıda Üye Kesim'in UIA'nın sürekli mesleki gelişim sisteminin içeriğiyle ilgili çalışmalara katkıda bulunmasına ve önerge vermesine olanak sağlamak için geniş katılımlı bir yuvarlak masa toplantısı yapılması oylanarak kabul görmüştü.

Bahsedilen yuvarlak masa toplantısı, 11 Ekim 2005'te Paris'te gerçekleştirildi. Toplantıya, İspanya, ABD, Avustralya, Belarus, Çad, Mısır, Fransa, Almanya, Hindistan, İtalya, Japonya, Meksika, Portekiz, Suriye, Tunus ve İngiltere'den gelen temsilcilerin yanısıra Mimarlar Odası'nı temsilen Oda Genel Başkan Yardımcısı ve SMGM Başkanı Bülend Tuna ve Paris'ten meslektaşımız Burcu Özdirlik katıldı. Toplantıda, ABD ve İspanya üye kesimlerinden gelen temsilciler, yaptıkları ortak sistem çalışması konusunda bir sunuş gerçekleştirirken, İngiltere, Hollanda, Türkiye ve Suriye temsilcileri de kendi ülkelerindeki SMG sistemleri konusunda kısa sunuşlar yaptılar.

Toplam 42 kişinin katıldığı toplantıda temsilcilerden birçoğu sistemin genel yapısının yerel sistemlerle uyumu konusunda endişeli olduklarını ifade ettiler ve bu kapsamda çeşitli tartışmalar yaşandı. Sistemi daha iyi değerlendirebilmek için bir dizi yuvarlak masa toplantısının daha yapılması ve böylece çalışmaların üye kesimlerin katılımına daha açık olması önerileri yapıldı. SMG sistemi üzerine yapılan çalışmalarda bundan sonra izlenecek yol, ABD ve İspanya kesimlerinin 27 Ocak 2006'da Tunus'ta yapılacak UIA Konsey toplantısına sunacakları raporun görüşülmesiyle belirlenecek.

Türkiye Mimarlık Politikası Çalışmaları

Mimarlar Odası, Türkiye'ye özgü bir mimarlık politikasının oluşturulmasının daha nitelikli bir yapıyı çevreye ulaşılması konusunda önemli bir adım olduğu fikrinden hareketle, böyle bir politika metni üretilmesi için inisiyatif başlattı. Amaç, geniş katılımlı toplantılarla, bu konudaki geçmiş deneyimleri yeniden hatırlamak, güncel konuların böyle bir metne nasıl yansıtılabileceğini tartışmak ve bunları yaparken de uluslararası bağlamdaki gelişmeleri de göz önünde tutarak, hem ülkemize özgü özellikleri dikkate alacak hem de uluslararası ortamda kabul görececek bir metnin üretilmesini sağlamak. Oda, konuyla ilgili tartışmalara altlık sağlamak üzere çıkardığı yayınların ardından, geniş katılımlı toplantılardan ilkinin 1 Ekim 2005'te Mimarlık Haftası programı kapsamında gerçekleştirdi. Mimarlık Politikası konusu, Kasım ayında yapılacak Danışma Kurulu'na ve Aralık ayındaki Mimarlık ve Eğitim Kurultayı'na da taşınacak.

Ulusal mimarlık politikaları, en genel tanımıyla, mimarlık ürünleri ve yapıları çevrenin niteliğinin kamu yararına olduğu düşüncesinden hareketle, mimarlık uygulamalarında standartları yukarıya çekme hedefini hükümet politikalarına entegre etme amacını taşıyan politika metinleridir. Mimarlık ve yapı kültürü konusunda, dünyanın farklı bölgelerinde geliştirilen politikalara göz attığımızda, bu konuda yapılan tartışma ve üretimlerin 90'lı yıllarda yoğunlaştığını görüyoruz. Dünya ülkeleri arasında, en çok Avrupalıların bu konuyu gündemlerine aldıklarından bahsedebiliriz. Bunun için en önemli motivasyon, 2001 yılında Avrupa Konseyi tarafından kabul edilen "Kentsel ve Kırsal Çevrede Mimari Kaliteye İlişkin Karar"ın üye ülkeleri kendi kamusal yapılaşma politikalarını oluşturmak konusunda teşvik etmesidir.

Genel olarak değerlendirdiğimizde, politikalara hakim olan güncel konular arasında yüksek kalite, yüksek standartlar, sürdürülebilir kalkınma, mimari mirasın korunarak gelecek kuşaklara aktarılması ve mimarlıkta yenilikçi yaklaşımların özendirilmesi gibi başlıkları sayabiliriz. Bu kavramlar aslında İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki süreçte, ekonomik kalkınma ile çevrenin niteliği arasındaki bağın ön plana çıkması ve sürdürülebilir kentsel gelişmeye ilişkin çok sayıda uluslararası programın oluşturulmasının birer sonucu olarak mimarlık alanında da tartışılmaya başlanmıştır. Mimarlık politikalarının uluslararası ekonomik ve politik bağlam içindeki yerini bu şekilde tanımlayabiliriz.

Politik ve ekonomik bağlam bir kenarda tutularak, yine aynı yıllardaki kentsel gelişme sorunlarını mimari bir perspektiften değerlendirdiğimizde ise, mimarlık politikalarının üç temel soruna karşılık geldiğinden bahsedebiliriz: Bunlardan ilki yapıları çevrenin durumundan duyulan memnuniyetsizlik ve kötüye gidişin yeni politikalarla giderilmesi ihtiyacı; ikincisi mimarın sanatçı ve yaratıcı olarak inşaat sürecinin bütün sorumluluğunu aldığı geleneksel rolün dönüşmesiyle oluşan yeni tanım gereksinimi; üçüncüsü de yapıları çevrenin mimarlıktan planlamaya bütüncül bir biçimde ele alınarak, bütünleşmiş bir yapı kültürü anlayışı oluşturmanın gerekliliğidir. Bu bakış açısıyla bir durum değerlendirmesi yapmak gerekirse, Türkiye için bir politika geliştirmenin önemi bir kez daha ortaya çıkıyor.

İşte Mimarlar Odası tarafından başlatılan, bir dizi geniş katılımlı toplantı sonucunda bir politika metni üretilmesini amaçlayan inisiyatif böyle bir temel üzerinde kurgulanıyor. Bu toplantılardan ilki 1 Ekim 2005 tarihinde Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Yıldız Sarayı Dışkarakol Binası'nda gerçekleştirildi. Bu toplantıların amacı, konuyla ilgili geçmiş

deneyimleri yeniden hatırlamak, güncel konuların böyle bir metne nasıl yansıtılabileceğini tartışmak ve bunları yaparken de uluslararası bağlamdaki gelişmeleri de göz önünde tutarak, hem ülkemize özgü özellikleri dikkate alacak hem de uluslararası ortamda kabul görececek bir metnin üretilmesini sağlamaktır.

Yani aslında herşeyi bir kenara bırakarak sıfırdan başlamakta ziyade, Türkiye için üretilecek bir mimarlık politikası metninin temel bileşenlerini, geçmiş deneyimlerde aramak mümkündür. Bunlar arasında, çeşitli anayasal ve yasal düzenlemeler, bunların gerekçeleri, kalkınma planları ve benzeri kapsamlı programların mimarlık ve kentle ilgili bölümleri sayılabilir. Böylece ülkemizin kendine özgü koşulları içerisinde sağlıklı bir değerlendirme yapmak olanaklı olacaktır.

Tabii ki bu çalışmayı uluslararası ortamdaki gelişmelerden bağımsız düşünmek anlamlı değildir. Bu gelişmeleri takip etmenin en iyi yolu da farklı ülkelerde bu konuda yaşanan süreçleri, tartışmaları ve sonuçta ortaya çıkan ürünleri izlemektir. Bu amaçla Oda, toplantı ve değerlendirmelere başlamadan önce bir araştırma ve belgeleme çalışması yaparak, dünyada mimarlık politikası deneyimlerini bir kitap olarak derleyerek kamuoyuna sundu. Ulusal Mimarlık Politikaları başlıklı bu kitap, Almanya, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İskoçya, İtalya ve Malezya'nın mimarlık politikalarına ilişkin çalışmalarını ve Ayrıca Avrupa Konseyi'nin yukarıda bahsettiğimiz karar metnini içeriyor. Ayrıca bu derlemenin yanısıra, Avrupa Mimarlar Konseyi'nin "Mimarlık & Yaşam Kalitesi" başlıklı 2004 yılı politika kitabı da konuyla ilgili önemli kaynaklardan biri.

Bu yayınlar, politikanın oluşumu ve uygulanmasıyla ilgili alternatifleri sergilemekte, üzerinde tartışılacak bir altlık sağlamaktadır. Diğer ülkelerin mimarlık politikalarına bakarken, onları içerik açısından doğrudan kullanılacak birer model olmaktan daha çok, yöntem, süreç ve format açısından birer örnek olarak değerlendirmek daha uygun olacaktır. Bu metinlere kısa bir bakış, mimarlıkta niteliği yükseltme inisiyatifinin pek çok farklı şekilde ele alınabileceğini gösteriyor. Örneğin bazı politikaların bir devlet kurumunun kurulmasıyla yürütülmesi öngörülürken (Almanya'da Mimarlık ve Yapı Kültürü İnisiyatifi, Fransa'da Kamu Yapılarında Kalite İçin Bakanlıklararası Kurul, Avrupa'da Mimarlık Politikaları Forumu), bazı politikalar bir dizi nitelikli projeye ülkenin mimarlık kültürünü yükseltmeyi amaçlıyor (Hollanda'da bir dizi büyük ölçekli projenin gerçekleştirilmesini öngören eylem planı). Burada yer alan bazı metinler, resmi bir politika oluşturma öncesinde ülkenin mimarlık ortamının profilini çizme amacını taşıyor (Almanya'da yapı kültürünün mevcut durumu üzerine ra-

por), öte yandan bu metinlerden bazıları resmi politika olarak yasalaştırılıyor (Fransa'nın Mimarlık Yasası, İtalya'nın Mimari Kalite Yasası). Bazı metinlerde de, mimarlık politikası kapsamındaki etkinlikler ve hedeflerin gerçekleştirilmesinin belirli bir takvime bağlandığını ve hem özel hem de kamusal aktörlerin sorumluluklarının bu takvim içinde net bir şekilde tanımlandığını görüyoruz (İrlanda'nın 2002-2005 Eylem Planı).

Tüm bu ülkelerin mimarlık ve yapı kültürlerinin farklı düzeylerde olduğunu ve farklı coğrafyaları, iklimleri ve sosyal-kültürel altyapıları nedeniyle de kentleşme sorunlarının farklılaştığını söyleyebiliriz. Bu noktada önemli olan da, kendi ülkemizin sorun ve ihtiyaçlarını tekrar gözden geçirerek, kendimize özgü bir mimarlık politikasının nasıl bir formülasyonla oluşturulabileceğinin belirlenmesidir.

Bu yolda ilerlerken dikkate alınması gereken bir başka konu da meslek kuruluşlarının ve kamu otoritelerinin bu süreçte alacağı rollerdir. Dünya örneklerine baktığımızda, mimarlık politikası üretme süreçlerinin çoğunun meslek kuruluşları tarafından, konuyla ilgili tüm çevrelerle iletişim ve işbirliği haline yürütüldüğünü ve bunun sonrasında devlet kurumlarıyla resmi politika haline dönüştürülebilecek şekilde çalışmalar yapıldığını görmekteyiz.

Unutmamalıyız ki, mimarlık ve yapı kültürü hem mimarların hem de kamu çıkarlarıyla ilgili bir durumdur. Tam da bu noktada, mimarlık mesleği ile mimarlık ve yapı kültürü arasında ayrılmaz bir bağ olduğunu vurgulamak gerekir. Bu anlamda Mimarlar Odası'nın, kurumsal varlığı ve temsil ettiği topluluğun katkılarıyla, hem mesleğe hem de mimarlık ve yapı kültürüne ilişkin bilgi birikimi ve deneyimi bu çalışmalar için çok büyük önem taşımaktadır. Bu ortak paydada niteliğin yükselmesi için tüm mimarlık ortamından fikir katkısı bekliyor ve bu sürecin ülkemiz mimarlığı için önemli bir adım olarak nitelendirilebilecek sonuçlar geliştirebilmesini umuyoruz.

(Mimarlık & Eğitim Kurultayı Mimarlık Politikası Çalışma Grubu Raporörü Tuğçe Selin Tağmat tarafından MİMARLIK dergisi 326. sayı için kaleme alınmıştır. Dünyanın farklı ülkelerinden mimarlık politikası çalışmalarına ulaşmak için www.mo.org.tr adresindeki açılış sayfasında, sol menüdeki Belgeler/Ulusal Mimarlık Politikaları bölümüne bakabilirsiniz.)

Mimarlık ve Eğitim Kurultayı – III Aralık'ta

Ana teması “**Mimarlık ve Eğitimi Yeniden Yapılanırken**” olarak belirlenen **Mimarlık ve Eğitim Kurultayı**'nın üçüncüsü **7-9 Aralık 2005** tarihlerinde **İTÜ Taşkışla 109**'da gerçekleştirilecek.

2001 yılında yapılan 1. Kurultay'da mimarlık ve eğitimi ile ilgili sorunların tanımlanması yapılmış; çözümler ve çıkış yolları doğrultusunda öneriler değerlendirilmiştir. 2. Kurultay'ın hazırlık aşaması ise, 2 yıl boyunca 5 ana atölye çerçevesinde sürdürülmüş, bu atölyelerde ele alınan her konu tutanağa geçirilmiş ve bu tutanaklar mimarlık kamuoyunun incelenmesine sunulmuştur. 2003 yılının Aralık ayındaki Kurultay'a kadar toplam 16 atölye toplantısı, 7 Danışma ve Düzenleme Kurulu toplantısı, 2 panel ve 1 öğrenci forumu düzenlenmiştir. Kurultay'ın 3 gün süren etkinliğine ise 65 öğretim görevlisi, 130 mimar ve 84 öğrenci kayıt yaptırmış; 8'i Bölüm Başkanı olmak üzere 15 mimarlık okulundan temsilciler katılmıştır. Çalışmalar sırasında üretilen raporlar ve yapılan tartışmalar, gerek Mimarlar Odası'nda, gerekse diğer platformlarda yol gösterici olmuş ve politika oluşturulmasında temel metinler olarak değerlendirilmiştir.

3. Mimarlık ve Eğitim Kurultayı'nda diğer iki Kurultay'dan farklı olarak, yapılacak çalışmaların uygulama ağırlıklı olarak geliştirilmesi hedeflenmektedir. 3. Kurultay'ın temel çalışma konularını şöyle sıralayabiliriz:

- Mimarlık Lisans ve Lisansüstü Eğitimi
- Akreditasyon
- Staj ve Meslek Pratiği
- Sürekli Mesleki Gelişim
- AB ve GATS Sürecinde Meslek Uygulaması

Ayrıca Kurultay kapsamında şu konular da ele alınacaktır:

- Mimarlıkta Uzmanlaşmanın Meslek Uygulaması ve Eğitim Açısından Değerlendirilmesi
- Ulusal Mimarlık Politikası
- Meslek Hukuku

3. Kurultay için bugüne kadar yapılan oturumların tutanakları, bu kapsamda üretilen ve katılımcılara dağıtılan belgeler Mimarlık ve Eğitim Kurultayı web sayfasında ilgililere sunuldu. Gerek bu belgelere, gerekse de ilk iki kurultayın belgelerine web sayfasından ulaşabiliyor: **www.mimarlarodasi.org.tr/mek**

Mimarlık ve Eğitim Kurultayı – III
7- 9 Aralık 2005
İstanbul Teknik Üniversitesi / Taşkışla 109

TASLAK PROGRAM

1. gün / 7 Aralık, Çarşamba

OTURUM 1:	10.00 – 12.30	
Açılış	10.00 – 11.30	
Kurultay Tematik Sunuşu	11.30 – 12.30	
Bülend Tuna	MEK III Genel Sekreteri	
Ara	12.30 – 13.30	
OTURUM 2:	13.30 – 16.00	
Mimarlık Lisans ve Lisansüstü Eğitimi		
Oturum Başkanı:	İlgi Yüce Aşkun	
Sunuş:	Hakkı Önel	30 dakika
Değerlendirme:	Nur Esin – Füsun Alioğlu	20 dakika
	Selahattin Önür	20 dakika
	Neslihan Dostoğlu	20 dakika
Tartışma		60 dakika
Ara	16.00 – 16.30	
OTURUM 3: 16.30 – 19.00		
Mimarlıkta Uzmanlaşma		
Oturum Başkanı:	Mehmet Şener Küçükdoğu	
Sunuş:	Emre Aysu	30 dakika
Değerlendirme:	Oktay Ekinci	20 dakika
	Zekai Görgülü	20 dakika
	Erkut Özel	20 dakika
Tartışma		60 dakika

2. gün / 8 Aralık, Perşembe

OTURUM 4:	10.00 – 12.30	
Mimarlık Eğitiminde Akreditasyon		
Oturum Başkanı:	Necati İnceoğlu	
Sunuş:	Orhan Hacıhasanoğlu	30 dakika
Değerlendirme:	Neriman Şahin Güçhan	20 dakika
	Mehmet Bozkurt	20 dakika
	Necdet Teymur	20 dakika
Tartışma		60 dakika
Ara	12.30 – 13.30	

OTURUM 5:	13.30 – 16.00	
Meslek Pratiği		
Oturum Başkanı:	Nesrin Dengiz	
Sunuş:	Süleyman Mazlum	30 dakika
Değerlendirme:	Vuslat Demirçay	20 dakika
	Oğuz Öztuzcu	20 dakika
	Cengiz Dikici	20 dakika
Tartışma		60 dakika

Ara **16.00 – 16.30**

OTURUM 6:	16.30 – 19.00	
Sürekli Mesleki Gelişim		
Oturum Başkanı:	Mete Tapan	
Sunuş:	Bülend Tuna	30 dakika
Değerlendirme:	Yücel Gürsel	20 dakika
	Murat Günaydın	20 dakika
	Mesut Tanyel	20 dakika
Tartışma		60 dakika

3. gün / 9 Aralık, Cuma

OTURUM 7:	10.00 – 12.30	
AB-GATS Sürecinde Meslek Uygulaması		
Oturum Başkanı:	Aydan Erim	
Sunuş:	Tuğçe Selin Tağmat	30 dakika
Değerlendirme:	Güven Birkan	20 dakika
	Ali Ulusoy	20 dakika
	şirin Gülcen Eren	20 dakika
Tartışma		60 dakika

Ara **12.30 – 13.30**

OTURUM 8:	13.30 – 16.00	
Mimarlık Meslek Hukuku		
Oturum Başkanı:	Fatih Söyler	
Sunuş:	Mehmet Bozkurt	30 dakika
Değerlendirme:	Güney Dinç	20 dakika
	Osman Aydın	20 dakika
	Murat Çıracı	20 dakika
Tartışma		60 dakika

Ara **16.00 – 16.30**

OTURUM 9:	16.30 – 19.00	
Ulusal Mimarlık Politikası		
Oturum Başkanı:	Doğan Kuban	
Sunuş:	Oktay Ekinci	30 dakika
Değerlendirme:	Tamer Başbuğ	20 dakika
	şengül Öymen Gür	20 dakika
Tartışma		60 dakika

Avrupa Yapı Endüstrisine İlişkin 2004 Verileri

Avrupa Yapı Endüstrisi Federasyonu (*European Construction Industry Federation-FIEC*) Avrupa'da Yapı Endüstrisi 2004 Verileri'ni yayımladı. 22 AB ülkesinin yanı sıra, FIEC'e üye olan AB aday ülkelerine ilişkin birtakım bilgileri ve Avrupa ile dünyanın diğer bölgelerine ilişkin karşılaştırmalar içeren araştırmaya göre, 2004 yılında AB yapı endüstrisi toplam 1.004 milyar Euro'luk ciro yapmış ve bu da 22 AB ülkesinin Gayri Safi Milli Hasılası'nın % 9,9'unu oluşturmuştur. Ayrıca yapı endüstrisi, toplam endüstri istihdamının % 28,5'ini, toplam istihdamın % 7,2'sini ve Gayrisafi Sabit Sermaye Oluşumu'nun % 50,8'ini sağlamıştır. FIEC raporundaki verilere göre, yapı endüstrisindeki etkinliğin % 26'sı konut inşaatı, % 29 konut dışı yapı inşaatı, % 20 inşaat mühendisliği çalışmaları ve % 25'i ise yenileme ve bakımdan oluşmaktadır. Araştırmada Türkiye'ye ilişkin verilen bilgilerde, Türkiye'deki yapı endüstrisi istihdamı 723.000 ve iş hacmi 10 milyar Euro olarak belirtiliyor. Ayrıca, AB'nin dünyanın diğer büyük hacimli iş olanağına sahip ülkeleri arasında yapılan karşılaştırmada, AB'nin 14.021.000 istihdamına karşılık, Japonya 5.840.000 ve ABD 6.776.000; AB'nin 1.004 milyar Euro iş hacmine karşılık, Japonya 665 ve ABD 833 milyar Euro olarak açıklanıyor.

(Daha fazla bilgi için: www.fiec.org ana sayfasındaki sol menüden Publications/Other Publications bölümüne girebilirsiniz.)

Avrupa Komisyonu'nun Yedinci Tematik Stratejisi: Kentsel Çevre

Avrupa Komisyonu, Çevre için 6. Eylem Programı kapsamında belirlediği tematik stratejileri Ağustos sonunda yaptığı toplantıda derinlemesine tartışarak gözden geçirdi. Program, "hava kirliliği", "su ekosistemlerinin korunması", "atık yönetimi ve yeniden dönüşüm", "doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı", "tarım ilaçlarının sürdürülebilir kullanımı" ve "kentsel çevre" olmak üzere yedi strateji üzerine ku-

ruluyor. Toplantıda tüm komisyon üyeleri, tematik stratejilerin tümünün gerçekleştirilmesi konusunda olumlu ve güçlü mesajlar verdiler.

Avrupa Komisyonu'nun kentsel çevre stratejisi üzerine hazırladığı raporda stratejinin ana hedefi, "Sürdürülebilir kentsel gelişmeye mümkün olan en fazla çevresel katkıyı vererek ve ilgili ekonomik ve sosyal konuları da dikkate alarak, kentsel alanların çevresel performanslarını ve kalitelerini artırmak ve böylece Avrupa kentlerinde yaşayan vatandaşlara sağlıklı bir yaşam çevresi sağlamak" olarak açıklanıyor. Bu kapsamda, tüm AB ülkelerine ulusal sürdürülebilir kalkınma planlarıyla ilişkili bir şekilde ulusal ve bölgesel kentsel çevre stratejileri oluşturmaları konusunda çağrı yapılıyor. Buna göre her kent veya nüfusu 100.000'i geçen her yerleşim biriminin bir çevre yönetimi planına sahip olması bekleniyor. Raporda, çevre yönetimi planlaması konusunda iyi bir örnek olarak 1970'lerin ortalarında ilk çevre programını oluşturan Stockholm gösteriliyor. Kentte kabul edilen programın en öncelikli hedefleri, verimli ulaşım, güvenli ürünler, sürdürülebilir enerji tüketimi, ekolojik planlama ve yönetim, çevre dostu atık yönetimi ve sağlıklı iç mekân çevrelerinin sağlanması. Kentsel çevre tematik stratejisinde, başlıca dört çalışma alanı çevresinde çalışma grupları oluşturularak oldukça ayrıntılı raporlar hazırlandılar. Bu dört çalışma grubu, "sürdürülebilir kentsel ulaşım", "sürdürülebilir kent yönetimi", "sürdürülebilir kentsel tasarım" ve "sürdürülebilir kentsel yapı üretimi" temaları üzerine yoğunlaştı.

Kentsel çevre stratejisi, Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE) tarafından da son dönemlerde öncelikli gündem maddelerinden biri olarak ele alınmakta. ACE'nin 2004 yılında yayımladığı politika kitabı Mimarlık & Yaşam Kalitesi'nde de vurgulanan stratejinin, diğer tematik stratejilerle birlikte, 2005 yılı sonunda Avrupa Komisyonu'nda tamamen kabul görmesi bekleniyor.

(AB'nin kentsel çevre tematik stratejisiyle ilgili belgelere www.mo.org.tr anasayfasında sol menüde bulunan Belgeler/AB Belgeleri Bölümü'nden ulaşabilirsiniz. Ayrıca bu konudaki gelişmeler için: www.europa.eu.int/comm/environment/urban/thematic_strategy.htm)

Mesleki Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Direktif

2005/36/EC

7 Eylül 2005

Çeviri ve Derleme: Tuğçe Selin Tağmat

AB Parlamentosu ve Komisyonu'nun Mesleki Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Direktifi 7 Eylül 2005 tarihli AB Resmi Gazetesi'nde yayımlandı. Yeterlikler Direktifi'nin yürürlüğe girmesiyle, aralarında 1985 yılında kabul edilen Mimarlar Direktifi'nin de bulunduğu 15 sektörel direktif yürürlükten kalktı. Böylece artık 402 meslek alanı ortak bir direktifle düzenleniyor; aralarında mimarlığın da bulunduğu 7 meslek alanı ise bu direktifte kendilerine ait alt başlıklarla yer alıyor. AB üyesi ülkeler, iki yıl içinde kendi sistemlerini direktifin işleyişine uyacak yönde dönüştürecekler.

Mimarlar Direktifi'nin getirdiği hükümler, hem Avrupa'da mimarlık mesleğindeki yeterliklerin karşılıklı tanınması hem de mimarların sınırlar arası dolaşımı konusunda oldukça etkili bir metin olmuştu. Bu yüzden, mimarlık meslek kuruluşları tüm sektörler için geçerli olacak yeni direktifin, Mimarlar Direktifi'nde yer alan mimarlık mesleğine özgü noktaları da mümkün olduğunca sürdürmesi gerektiği konusunda görüş bildirmişler ve özellikle iki konuya vurgu yapmışlardı: Bunlardan ilki, mimarların eğitiminde en yüksek niteliğin sağlanması için gerekli 11 yeteneğin, direktifin ekinde değil ana metinde yer bulması, ikincisi ise direktif hükümlerinin uygulanmasında mesleği etkileyecek herhangi bir konuda meslek örgütlerine resmi bir şekilde ve tam olarak danışılması hükmünün konulmasıydı. Bu iki konu Avrupa Komisyonu'nun çalışmalarında dikkate alındı ve kabul edilen metinde de aynı şekilde yer aldı.

Yeterlikler Direktifi'ni 1985 tarihli Mimarlar Direktifi ile birarada değerlendirdiğimizde, içerik açısından önemli bir değişiklik olmadığını görüyoruz. Önceki direktifteki hükümlerin, küçük değişikliklerle ve daha basitleştirilerek yeni direktife aktarıldığını söyleyebiliriz. Direktifin genelinde prosedürler tanımlanırken eskisine oranla daha basit ve özet ifadeler kullanılıyor. Bu açıdan prosedürler ve bunlarla ilgili oluşturulacak kurumlar konusundaki düzenlemelerin birtakım ek metinlerle gerçekleştirileceğini söyleyebiliriz.

Direktife esas oluşturan mesleki yeterliklerin tanınması sistemi, eski direktife benzer şekilde, minimum eğitim süresi üzerine kurulu bir yaklaşım içeriyor. Bu minimum eğitim süresini, tarif edilen içerik ve kapsam çerçevesinde, AB üyesi bir ülkede tamamlayan bir kişinin aldığı yeterlik, başka bir üye ülkede otomatik olarak tanınıyor.¹

Minimum eğitim süresi ve otomatik tanınma açısından mimarlık alanında yine eski direktifin getirdiği koşulların sürdürdüğünü görüyoruz: **"Mimarlık eğitimi, bir üniversite veya eşdeğer bir eğitim kurumunda, toplamda en**

¹Fakat tanınma sistemi otomatik tanınmayla sınırlı kalmıyor; otomatik tanınma kapsamına girmeyen, yani minimum eğitim koşulunu belirtilen içerik ve kapsamda sağlamaksızın, **başka bir eğitim/yetişme ile yeterlik kazanan meslek adamları için** –bazı okullardan mezun olan mimarlar için de geçerli- yeni bir tanınma prosedürü getiriliyor. Örneğin bir ülkede bir mesleki unvanı alma şartları yükseltilmişse, bu koşullardan daha önce eğitim görmüş kişilerin yeterlikleri birtakım koşulların yerine getirilmesiyle tanınabiliyor. Yine aynı şekilde, bir ülkede belirli bir eğitimin karşılığı başka bir ülkede yoksa bir şekilde aradaki boşluğun doldurulması için telafi edici yöntemler getiriliyor. Bu iki koşulda da, son on yıl içinde iki yıl boyunca mesleği icra etmiş olmak, üç yıla kadar adaptasyon süresinin tanınması ve yetenek testleri gibi yöntemler uygulanacak. Otomatik tanınma kapsamına girmeden ve minimum eğitim koşulunu sağlamadan yeterliği tanınabilen başka bir grup da **mesleki deneyimle yeterlik kazanan** kişiler. Bu durumda direktif, kişilerin yeterliklerinin mesleki, ticari ve genel deneyimleri baz alınarak tanınmasını öngörüyor (Bunlar arasında mimarlığa yakın olarak sayabileceğimiz alanlar: inşaat işleri, yıkım işleri, yapıların inşası, köprüler, yollar gibi alanlardaki inşaat mühendisliği işleri, tesisat işleri, dekorasyon ve bitirme işleri).

az dört yıl tam gün eğitimden veya en az üç yılı tam gün esasına dayalı altı yıl eğitimden oluşur. Bu eğitim üniversite düzeyinde bir sınavın başarıyla geçilmesi sonunda tamamlanır.” Bu koşulun yer aldığı ve özel olarak mimarlıkla ilgili olan Sekizinci Ayırım, 1985 yılından bu yana geçen zamanda çeşitli ülkeler tarafından kabul edilen yasal düzenlemelere yapılan göndermeler hariç, hemen hemen eski direktife paralel bir metin içeriyor.

Buna göre her Üye Ülke, direktifte listelenen yüksek eğitim kurumlarında, belirtilen akademik yıldan itibaren, yukarıda bahsi geçen minimum eğitim süresi şartını yerine getiren kişilerin mesleki yeterliklerini tanıyacak. Buna göre bu kişi, mesleği gerçekleştirme konusunda ev sahibi Ülke'nin vatandaşlarıyla eşit haklara sahip olacak.

Mesleki niteliklerin ön plana çıktığı eski sektörel direktiflerle karşılaştığımızda farklılık gördüğümüz konulardan biri, tüm meslekleri biraraya getiren yeni direktifte AB iç pazarında hizmetler ve iş kurma süreçlerinin oldukça ön planda olması. Bunda da, Avrupa Komisyonu'nun bir süre önce belirlemiş olduğu İç Pazarda Hizmetler Stratejisi ve ayrıca üzerinde çalışmakta bulunduğu İç Pazarda Hizmetler (SIM) Direktifi'nin etkisi büyük.

Direktif'in temel gerekçelerini aşağıdaki şekilde özetlemek mümkün:

- Bu direktifle, Üye Ülkeler arasında kişilerin ve hizmetlerin serbest dolaşımının önündeki engelleri kaldırma hedefi doğrultusunda, bir Üye Devlet'te mesleki yeterliğini almış bir kişinin başka ülkede, serbest veya çalışan olarak mesleğini gerçekleştirmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.
- Komisyon'un üzerinde çalışmakta olduğu "İç Pazarda Hizmetler Stratejisi" kapsamında, AB içinde hizmet sağlanmasının tek bir Üye Devlet içinde hizmet sağlanması kadar kolay koşullarda olmasının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu nedenle daha düzenli, şeffaf ve esnek bir mesleki tanınma rejiminin kurulması gerekmektedir.
- Bir Üye Devlet'te mesleki yeterliğini almış bir kişi, bu mesleği kurma ve gerçekleştirme konusunda başka bir Üye Devlet'te o devletin vatandaşlarıyla eşit haklara sahip olmalıdır.
- Hizmet sağlayıcı, ev sahibi ülkedeki mesleki davranış kurallarına uymalıdır.
- Hizmetlerin serbest dolaşımı, kamusal sağlık ve güvenliğin ve tüketici haklarının korunması ilkesine sıkı sıkıya bağlıdır; düzenlemeler de bu şekilde organize edilmelidir.
- Bu Direktif Üye Devletlerin AB dışındaki üçüncü ülkelerde edinilen mesleki yeterlikleri tanınması konusunda bir engel teşkil etmez ama yine de burada belirli meslekler için belirtilen minimum eğitim koşulları dikkate alınmalıdır.
- Düzenlenmiş bir meslek grubunu temsil eden Ulusal veya Avrupa düzeyinde bir meslek kuruluşunun minimum eğitim koşullarının koordinasyonu bazında mesleki yeterliklerin tanınması konusunda yapacağı haklı bir talep sonucunda Komisyon bu Direktifte değişiklik yapılmasını gündemine alabilir.
- Mesleki yeterliklerin tanınması konusunda etkin bir sistemin oluşturulabilmesi için, hem bu sistemin uygulanmasına hem de mesleğin icrasına ilişkin herkes için geçerli eşit bir formaliteler ve prosedürler bütünü geliştirilmelidir.
- Mesleki yeterliklerin tanınmasına ilişkin genel sistemi tanımlamak için ulusal eğitim ve yetiştirme mekanizmalarını çeşitli seviyelerde kategorize etmek gerekir.
- Avrupa düzeyinde, meslek kuruluşları tarafından oluşturulacak meslek kartları menşe ülke ile ev sahibi ülke arasında bilgi alışverişini kolaylaştıracaktır. Böylece çeşitli Üye Ülkelerde iş kuran meslek adamlarının kariyerlerini izlemek mümkün olacaktır. Bu kartlarda, bilgilerin gizliliği ilkesi dahilinde, meslek adamının mesleki yeterlikleri (bitirilen üniversite/okul, kazanılan yeterlikler, mesleki deneyim), kurduğu işin hukuki durumu, mesleğe ilişkin aldığı cezalar ve ilgili yetkili merciyeye ilişkin ayrıntılar bulunacaktır.

- Üye Ülke vatandaşlarının bilgi almalarını ve işlerini daha kolay yapmalarını sağlamak üzere kurulacak irtibat noktaları ağı tanınma sürecinin şeffaflığını sağlayacaktır. Ülkeler yine kendi içlerinde başka irtibat noktalarına ve kendi ağ sistemlerine sahip olabilirler ama bunları her Ülke için temsil edecek tek bir nokta bulunacaktır.
- Farklı sektörel direktiflerle karmaşıklaşan süreç bu direktiflerin tek bir direktif altında toplanmasıyla daha sistematik hale gelecektir. Bu amaçla, mesleki yeterliklerin tanınması konusunda, her mesleğin kuruluşundan temsilcilerin katılımında bulunacağı tek bir komite kurulacaktır.
- Her Üye Ülke, Direktif'in uygulanmasıyla ilgili düzenli olarak rapor hazırlayacaktır. Herhangi bir Üye Ülke'de Direktif'in uygulanmasında sorun yaşanırsa geçici önlemler alınabilmesine sağlayan prosedürler oluşturulmalıdır.
- Bu Direktif her Üye Ülke'nin kendine ait bir sosyal güvenlik sistemi oluşturmasının önünde engel değildir.
- Meslek adamlarının teknoloji ve bilimdeki gelişmelere ayak uydurması için her Üye Ülke yaşam boyu öğrenim (sürekli mesleki gelişim) konusunda kapsamlı düzenlemeler yapmalıdır.

Gerekçeler arasında iki tane mimarlığa özel madde bulunuyor. Bu iki maddenin tam metni şöyledir:

- **Mimari tasarım, yapıların kalitesi, çevreleriyle uyumlu şekilde bütünleşme yolları, doğal ve kentsel çevreye saygı ile ortak ve bireysel kültürel miras gibi konular toplumu ilgilendiren konulardır.** Dolayısıyla, yeterliklerin karşılıklı tanınması yeterlik belgelerine sahip olanların bireyler, sosyal gruplar ve toplumların mekânsal planlama, tasarım, binaların düzenlenmesi ve inşası, mimari mirasın korunması ve artırılması ve doğal dengenin korunması konularındaki gereksinimlerini anlayıp pratik çözümler üretebilecek kapasite olduğunu kanıtlayan nitel ve nicel ölçütlere dayanmalıdır.
- **Mimarlık alanındaki ve mimarın mesleki etkinliklere girişi ve bu etkinlikleri yürütmesine ilişkin ulusal yasal düzenlemeler kapsam açısından oldukça çeşitlilik göstermektedir.** Bir çok Üye Ülkede mimarlık alanındaki faaliyetler kanunen ve uygulamada mimar unvanını tek başına veya diğer unvanlarla birlikte taşıyan kişiler tarafından yerine getirilmekte, fakat yine de, aksine kanunlar olmadıkça bu kişiler mesleki faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde tekel oluşturmamaktadırlar. Yukarıda bahsi geçen faaliyetler veya bir kısmı diğer meslek mensupları tarafından, özellikle inşaat mühendisliği veya yapı konularında özel eğitim almış mühendislerce gerçekleştirilebilmektedir. Bu Direktifi basitleştirebilmek amacıyla, mimarlık alanındaki yeterliklerin otomatik tanınmasına ilişkin koşulları tanımlayabilmek açısından, bu etkinlikleri düzenleyen ulusal yasal düzenlemelerin kendilerine özgü özelliklerini etki altında bırakmaksızın, "mimar" kavramına gönderme yapılmaktadır.

Direktifte, eski sektörel direktifle karşılaştığımızda farklı olan bir diğer konu da, tüm mesleklerdeki yeterliklerin tanınması konusundaki gelişmeleri değerlendirmek ve sorunları çözmek üzere ortak tek bir komite oluşturulması. Bu başından beri, mesleklere özgü özelliklerin yeterince değerlendirilemeyeceği görüşünden hareketle, mimarlık meslek kuruluşlarının kaygı duyduğu bir konu olmuştur. Bunun ne şekilde işleyeceğini de ancak uygulama sırasında görebileceğiz.

Yeterlikler Direktifi'ne ilişkin bu kısa değerlendirmenin ardından, "Mimarlar" başlığı altında mimarlık özeline ilişkin hükümleri içeren 8. Ayırım'ın tam metnine yer veriyoruz.

1985 tarihli Mimarlar Direktifi'ne Türkçe olarak ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/mimarlardirektifi.pdf>

Mimarlar Direktifi'ne İngilizce olarak ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/architectsdirective.pdf>

Yeterlikler Direktifi'nin İngilizce orijinaline ulaşmak için:

<http://mimarlarodasi.org.tr/UIKDocs/qualificationsdirective.pdf>

MESLEKİ YETERLİKLERİN TANINMASINA İLİŞKİN DİREKTİF

8. AYIRIM MİMARLAR

MADDE 46 MİMARLIK EĞİTİMİ

1. Mimarlık eğitimi, bir üniversite veya eşdeğer bir eğitim kurumunda, toplamda en az dört yıl tam gün eğitimden veya en az üç yılı tam gün esasına dayalı altı yıl eğitimden oluşur. Bu eğitim üniversite düzeyinde bir sınavın başarıyla geçilmesi sonunda tamamlanır.

Üniversite düzeyinde olması gereken ve ana konusu mimarlık olan bu eğitim, mimarlık eğitiminin teorik ve pratik yönlerini dengeleyecek şekilde oluşturulacak ve aşağıdaki hususların kazanımını temin edecektir:

- a) Hem estetik ve hem de teknik gereksinimlere cevap veren mimari tasarımları üretebilecek bir yetenek,
- b) Mimarlık tarihi ve teorileri ile bunlarla ilgili sanatlar, teknolojiler ve beşeri bilimler konularında yeterli bilgi sahibi olmak,
- c) Mimari tasarımın kalitesini etkileyecek güzel sanatlar konusunda bilgi sahibi olmak,
- d) Kentsel tasarım, planlama ve bu kapsamdaki planlama süreci için gerekli beceriler konularında yeterli bilgi sahibi olmak,
- e) İnsanlar ve yapılar arasındaki ilişkiyi, yapılar ile çevreleri arasındaki ilişkiyi ve yapılar arasında kalan mekânların insan ihtiyaçları ve ölçeğiyle ilişkilendirilmesini kavramak,
- f) Özellikle toplumsal etkileri dikkate alan tekliflerin hazırlanmasında, mimarlık mesleğinin ve mimarın toplumdaki rolünü kavramak,
- g) Proje tasarımında kullanılan araştırma yöntemlerini ve teklif hazırlanma süreçlerini kavramak,
- h) Bina tasarımıyla ilgili olarak strüktürel tasarım, inşaat ve mühendislik projelerini anlamak,

i) İç mekânda konforun ve iklimle karşı korunmanın sağlanabilmesi için fiziki problemler ve teknolojiler ile binaların işlevleri konularını yeterli düzeyde anlamak,

j) Maliyet ve imar mevzuatının getirdiği kısıtlamalar çerçevesinde kalarak, aynı zamanda bina kullanıcılarının taleplerini karşılayacak gerekli tasarım becerisine sahip olmak,

k) Tasarım fikirlerini yapılara dönüştürebilmek ve planları genel planlama kararlarıyla bütünleştirebilmek için gerekli endüstriler, örgütlenmeler, yasal düzenlemeler ve süreçler konularında yeterli bilgi sahibi olmak.

2. Birinci paragrafta listelenen bilgi ve beceriler, bilimsel ve teknik gelişmelere uyum sağlamak üzere, Madde 58(2)'de gönderme yapılan prosedüre uygun bir şekilde değiştirilebilir. (*Referans verilen Madde 58 başlığı: Mesleki Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Komite –ç.n.*)

Bu güncellemeler, herhangi bir Üye Devlet'in, gerçek kişilerin eğitimi ve mesleğe girişini etkileyen mesleki yapısına ilişkin mevcut yasal ilkelerinde değişiklik yapmasını gerektirmemelidir.

MADDE 47 MİMARLIK EĞİTİMİ İÇİN GEREKLİ KOŞULLARDAN DEROGASYONLAR

1. Aşağıda tanımlanan duruma sahip olanlar, Madde 46'da tanımlanan koşullardan derogasyona sahip olarak Madde 21'i sağlamış sayılırlar: 5 Ağustos 1985'ten beri mevcut olan Almanya Federal Cumhuriyeti'ndeki "Fachhochschule"lerde verilen üç yıl süreli eğitim, Madde 46'da belirtilen koşulları sağlamakta ve bu ülkede "mimar" mesleki unvanı altında Madde 48'de belirtilen etkinliklerde bulunma olanağı vermektedir. Ancak böyle bir eğitim Federal Almanya Cumhuriyeti'nde dört yıllık bir mesleki tecrübe ile desteklenerek meslek odasınınca verilecek bir sertifikayla tasdik edilecek ve bu Direktif'in getirdiği haklardan faydalanmak isteyen mimarların adı Oda'nın ruhsat listesinde tescil edilecektir. (*Referans verilen Madde 21 başlığı: Otomatik Tanıma İlkesi – ç.n.*)

Oda daha önce mimarın mimarlık alanında gerçekleştirdiği çalışmaların, Madde 46(1)'de bahsedilen tüm bilgi ve becerilerin pratik uygulamasının kesin ispatı olduğunu belirlemelidir. Sertifika verilirken, ruhsat listesinde mimarların tescilinde kullanılan yöntemin aynısı kullanılacaktır.

2. Aşağıda tanımlanan duruma sahip olanlar da, Madde 46'da tanımlanan koşullardan derogasyona sahip olarak Madde 21'i sağlamış sayılırlar: Madde 46'da belirtilen koşulları yerine getiren, sosyal gelişme yönteminin parçası olarak veya yarızamanlı bir üniversite kursu şeklinde verilen eğitim ve yetiştirme programları. Bu tip programlar en az yedi yıl mimarlık alanında bir mimar veya mimarlık firması gözetiminde çalıştırılmış olan kişilerin başarıyla verecekleri bir mimarlık sınavıyla sonuçlanacaktır. Bu sınav üniversite düzeyinde ve Madde 46(1)'in ilk alt paragrafında bahsi geçen final sınavına eş değerde olacaktır.

MADDE 48 MİMARLARIN MESLEKİ ETKİNLİKLERİNİ GERÇEKLEŞTİRMELERİ

1. Bu Direktif kapsamında, bir mimar tarafından gerçekleştirilen mesleki faaliyetler, "mimar" mesleki unvanı altında düzenli olarak yürütülen etkinlikler olarak tanımlanmıştır.

2. Üye Devletlerde bulunan yetkili mercilere, mimarlık alanındaki çalışmalarının kalitesi nedeniyle üstünlük göstermiş Üye Devlet vatandaşlarına bu unvanı verme gücünü veren yasal çerçevede bu unvanı kullanma yetkisi almış olanlar, "mimar" mesleki unvanı altında mimarların mesleki etkinliklerini gerçekleştirmek için gerekli koşulları yerine getirmiş sayılırlar. Bahsi geçen kişilerin mimarlık etkinliklerinin niteliği, kendi Üye Devletleri tarafından bir sertifikayla belgelenmelidir.

MADDE 49 MİMARLARA ÖZGÜ KAZANILMIŞ HAKLAR

1. Her Üye Devlet, diğer Üye Devletler tarafından, Ek 6, Madde 6'da belirtilen ve mimarlara verilen resmi yeterlik belgelerini, bu Ek'te belirtilen akademik

yıldan daha sonra başlamayan bir eğitim süresini belgelemesi koşuluyla, Madde 46'daki minimum koşulları sağlamasalar bile, bir mimarın mesleki etkinliğe başlaması ve bu etkinliği gerçekleştirilmesi için, Üye Devlet'in yasal sınırlarında bu devlet tarafından verilen yeterlik belgeleriyle aynı geçerliliğe sahip olmak üzere tanıyacaktır.

Federal Almanya Cumhuriyeti'nin yetkili mercileri tarafından verilmiş olan ve 8 Mayıs 1945 tarihi ve sonrasında Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin yetkili mercilerince, Ek'te bahsi geçen resmi niteliklere eşdeğer olduğu belirlenmiş resmi nitelikleri de kapsayan sertifikalar, aynı şekilde, bu çerçevede tanıyacaktır.

2. İlk paragrafı etkilemeksizin, Her Üye Devlet, diğer Üye Devletler tarafından aşağıda belirtilen ve mimarlara verilen resmi yeterlik belgelerini, bir mimarın mesleki etkinliğe başlaması ve bu etkinliği gerçekleştirilmesi için, Üye Devlet'in yasal sınırlarında bu devlet tarafından verilen yeterlik belgeleriyle aynı geçerliliğe sahip olmak üzere tanıyacaktır: Aşağıda belirtilen tarihlerde, mimarın mesleki etkinliğe başlaması ve bu etkinliği gerçekleştirilmesini düzenleyen kuralları yürürlüğe sokan Üye Devletler tarafından Üye Devlet vatandaşlarına verilen sertifikalar:

- a) Avusturya, Finlandiya ve İsveç için 1 Ocak 1995;
- b) Çek Cumhuriyeti, Estonya, Kıbrıs, Letonya, Litvanya, Macaristan, Malta, Polonya, Slovenya ve Slovakya için 1 Mayıs 2004;
- c) Diğer Üye Devletler için 5 Ağustos 1987.

İlk paragrafta belirtilen sertifikalar, sertifika sahibinin, yukarıda belirtilen tarihten daha geç olmamak üzere, mimar mesleki unvanını kullanmaya yetkili kılındığını ve sözkonusu etkinlikleri, sertifikanın verilmesinden önceki beş yıl içinde en az ardı ardına üç yıl boyunca bahsi geçen kurallar kapsamında gerçekleştirdiğini göstermelidir.

XXIII. UIA Genel Kurulu Toplantı Tutanaqları İstanbul-Türkiye, 8-10 Temmuz 2005

İstanbul'daki XXII. Dünya Mimarlık Kongresi'nin ardından 8-10 Temmuz 2005 tarihlerinde gerçekleştirilen Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA) XXIII. Genel Kurulu'nun toplantı tutanaqları tamamlandı. UIA Sekreteryası tarafından tüm üye kesimlere gönderilen toplantı kararları arasında, Mimarlar Odası'nın son dönemde özellikle üzerinde durduğu birkaç önemli konu bulunuyor. Bunlardan ilki, Mimarlar Odası Genel Başkanı Oktay Ekinci'nin Genel Kurul'un son gününde gerçekleştirdiği konuşmasında altını çizdiği Kentsel Demokrasi konusu oldu. Genel Kurul'dan bu konuda destek talep eden Ekinci'nin konuşmasının ardından delegasyonların verdiği destek, 33 nolu karar olarak tutanaqlara şöyle geçti: "Kent üzerinde önemli etkiye sahip tüm mimarlık ve kent planlama projeleri demokratik, şeffaf ve kamu katılımına açık nitelikteki yasa ve yönetmeliklerle gerçekleştirilmelidir". İkinci olarak, Kongre'nin Kapanış Oturumu'nda ilan edilerek katılımcılar tarafından desteklenen İstanbul Deklarasyonu, Genel Kurul delegeleri tarafından da onaylanarak, mümkün olduğunca geniş bir kesime yayılması dileğiyle 35 nolu karara geçti. Oda'nın önemle üzerinde durduğu bir başka konu da İnsani Eylem konusuydu. Kongre programı içinde Oda tarafından düzenlenen "Güney Asya Forumu ve Gerçekler" temalı forumun ardından oluşturulan bildiri 34 nolu kararda Genel Kurul'un verdiği destek belirtilerek tutanaqlara geçildi.

Genel Kurul tutanaqlarına dijital ortamda Türkçe olarak ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/kurul2005.pdf>

Genel Kurul tutanaqlarına İngilizce olarak ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/assembly2005.pdf>

XXIII. UIA Genel Kurulu İstanbul'da Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda 8-10 Temmuz 2005 tarihlerinde gerçekleşmiştir. Toplantıya Jaime Lerner başkanlık etmiş ve UIA Bürosu'nun üyeleri kendisine yardım etmiştir: Vassilis Sgoutas, Eski Başkan; Jean-Claude Riguet, Genel Sekreter; Donald Hackl, Sayman; Gaetan Siew, Birinci Başkan Yardımcısı; Jose Luis Cortes Delgado, 2. Başkan Yardımcısı; Peter Hanna, Yuri Gnedovski ve Louise Cox, Başkan Yardımcıları.

Genel Kurul'da ayrıca aşağıdaki isimler de hazır bulunmuşlardır:

- UIA Eski Başkanları Jai Rattan Bhalla (Hindistan), Georgi Stoilov (Bulgaristan), Rod Hackney (İngiltere), Olufemi Majekodunmi (Nijerya) ve Sara Topelson de Grinberg (Meksika)

- Alain Sagne (Avrupa Mimarlar Konseyi-ACE Başkanı Marie-Helene Lucas'ı temsilen), Alexandre Korbut (Orta ve Doğu Avrupa Mimarlar Konseyi-ACCEE Başkanı), Gabriel Durand-Hollis (Mimarlar Birlikleri Pan-Amerikan Federasyonu Başkanı), Yolanda Reyes (Asya Mimarlar Konseyinin Başkanı – ARCASIA), ve Jean-Jacques KOTTO (Afrika Mimarlar Birliği Başkanı).

Genel Kurul'a aşağıdaki Üye Kesimler'den delegasyonlar katılmıştır:

Andorra, Ermenistan, Avustralya, Baltık ülkeleri, Bangladeş, Belçika, Brezilya, Bulgaristan, Kamerun, Kanada, Kolombiya, Kosta Rika, Fildişi Sahilleri, Hırvatistan, Kıbrıs, Mısır, Ekvator, Fransa, Gürcistan, Almanya, Yunanistan, Honduras, Hong Kong, Macaristan, İrlanda, İsrail, İtalya, Japonya, Kazakistan, Eski

Yugoslav Cumhuriyeti Makedonya, Kenya, Lübnan, Makau, Malezya, Mali, Malta, Fas, Mauritius, Meksika, Hollanda, Hollanda Antilleri, Yeni Zelanda, Nijerya, Kuzey ülkeleri, Filipinler, Polonya, Portekiz, Çin Halk Cumhuriyeti, Kore Cumhuriyeti, Slovakya, Vietnam, Çek Cumhuriyeti, Romanya, İngiltere, Rusya, Sırbistan ve Karadağ, Singapur, Slovenya, Güney Afrika, İspanya, Sri Lanka, İsviçre, Suriye, Tanzanya, Tayland, Tunus, Türkiye, Uganda, Ukrayna, Amerika Birleşik Devletleri, Özbekistan. (*Genel Kurul'a katılan delegelerin tam listesi Ek 1 olarak verilmiştir. Burada, oldukça uzun bir liste olan Ek 1'e yer vermiyoruz, fakat istenirse bu listeye www.mo.org.tr adresindeki UIA Belgeleri'nden ulaşılabilir. -ç.n.)*

Üyelik başvuruları onaylanmak üzere Genel Kurul'a sunulan ülkeler arasında, şu ülkelere heyetler yer almaktaydı: Arjantin, Benin, Beyaz Rusya, Etiyopya, Hindistan, İran, Kırgızistan, Pakistan, Senegal ve Sudan.

Birliğin geçici üyeleri arasından, Brunei ve Mauritanya'dan gözlemciler de mevcuttu.

Buna ek olarak, üye olmayan üç ülkeden de gözlemciler bu UIA Genel Kurulu'na katılmıştır: Gana, Sao Tome & Principe, Togo.

Bu oturuma ayrıca Francine Troupillon tarafından yönetilen UIA Genel Sekreterliği personeli de katılmıştır: Sonia Cela, Catherine Hayward, Paula Liberato, Patricia Meunier, Eileen Quinn ve Christine Savonneau.

Bu Genel Kurul esnasında, aşağıdaki kararlar kabul edilmiştir:

KARAR 1: LONDRA'DAKİ BOMBALI SALDIRILARIN KURBANLARINA SAYGI

7 Temmuz 2005 tarihinde İngiltere'yi ve başkentini vuran terörist saldırılar sonucu hayatlarını kaybeden veya ciddi bir şekilde yaralanan sayısız kurbanı anan UIA Genel Kurulu saygı duruşunda bulunmuş ve bu dramdan etkilenen ailelere taziyelerini ifade etmiştir.

KARAR 2: OY HAKKINA SAHİP ÜYE KESİMLERİN LİSTESİ

Genel Kurul, Genel Sekreter Jean-Claude Riguet tarafından ilan edilen, oy hakkına sahip Üye Kesimlerin listesini onaylamış ve Genel Kurul gündeminin 2. maddesi kapsamında üyelikleri kabul edilecek olan yeni Üye Kesimler de bu listeye eklenmiştir.

0. Gündem Maddesi

KARAR 3: GÜNDEMİN KABUL EDİLMESİ

XXIII. Genel Kurul'a sunulan gündem hiçbir ekleme

ya da değişiklik yapılmaksızın onaylanmıştır.

1. Gündem Maddesi

KARAR 4: YENİ ÜYELERİN KABULÜ

Genel Kurul, aşağıdaki ülkelerin UIA'ya kabulünü veya bazılarının yeniden kabulünü onaylamıştır:

- **Üye Bölümler olarak:** Afganistan, Arjantin, Barbados, Beyaz Rusya, Benin, Etiyopya, Hindistan, İran, Kırgızistan, Pakistan, Senegal, Sudan, Tacikistan
- **Geçici Üyeler olarak:** Brunei, Çad, Mauritania, Nijer, Sierra Leone

KARAR 5: ÜYE KESİMLERİN ASKIYA ALINMASI

UIA Tüzük ve Yönetmelikleri'nin 20. Maddesi uyarınca Genel Kurul, üç yıl boyunca yıllık üyelik ücretlerini ödemeyen üç Üye Kesim'in statüsünü Pasif Üye konumuna getirmiştir: Nikaragua, Panama, Venezuela.

2., 3., 4., 5. Gündem Maddeleri

KARAR 6: FAALİYET RAPORLARI

Başkan Jaime Lerner, Eski Başkan Vassilis Sgoutas, Genel Sekreter Jean-Claude Riguet ve Başkan Yardımcıları Peter Hanna, Yuri Gnedovsky, Jose Luis Cortes Delgado, Louise Cox ve Gaetan Siew tarafından hazırlanan ve tüm Üye Kesimlere dağıtılan raporlar, oturum esnasında okunmamış, ancak oybirliği ile onaylanmıştır.

6. Gündem Maddesi

KARAR 7: MİMARLIK EĞİTİMİ

Mimarlık Eğitimi Komisyonu Direktörü Fernando Ramos tarafından sunulan faaliyet raporunu takiben, Genel Kurul şunları onaylamıştır:

- Mimarlık Eğitimi Şartı (Education Charter) revizyonu. (Bu belge halen Barselona Genel Kurulu tarafından 1996 senesinde onaylanan ilk versiyon üzerine kuruludur, ancak revize edilmiş metin sürdürülebilirlik ve çevreye saygı gibi yeni unsurları içermektedir, mimarın sosyal rolü gibi sorularla ilgili yenilik yapmaktadır, ve mimarlık öğrencilerinden beklenen becerilerin bir listesini oluşturmaktadır.)
- Mimarlık Eğitimi Komisyonu'nun Üye Kesimler tarafından önerilecek yeni üyelerle genişletilmesi ve bu üyelerin aşağıdakiler gibi konularda kılavuzlar (Meslek Pratiği Komisyonu tarafından oluşturulan kılavuz modeline dayalı olarak) hazırlamak için tematik çalışma grupları oluşturmaları:
 - Sürdürülebilir kalkınma
 - İletişim ve bilgi teknolojisi (IT)
 - Eğitimci eğitimi

- Araştırma
- Mesleki yetkinliklerin geliştirilmesi (genç mezunları için gerekli beceriler ve sürekli eğitim).

Genel Kurul, Mimarlık Eğitimi Şartı'nın halihazırda 7 dile tercüme edildiğini memnuniyetle ifade etmiş (dört resmi UIA dili + Arapça, Çince ve Japonca) ve, Fernando Ramos'un talebi üzerine, içeriğin mümkün olduğunca geniş bir çevreye yayılmasını sağlamak için Üye Kesimleri tercümelerin diğer dillere de aktarılmasına davet etmiştir. (*Genel Kurul sonrasında Eğitim Şartı Türkçe'ye de çevrilmiştir, bkz. www.mo.org.tr -ç.n.*)

Genel Kurul, Fernando Ramos'a ve dünya çapında mimarlık eğitiminin kalitesini artırma çabalarında ona yardımcı olan Mimarlık Eğitimi Komisyonu'nun bölgesel direktörlerine teşekkür etmiştir.

KARAR 8: MESLEK PRATIĞİ

Meslek Pratiği Komisyonu Direktörü Russell Keune'nin metninin okunmasını takiben, Genel Kurul, oyların % 97'sini alan bir çoğunlukla UIA Uluslararası Meslek Standartları Mutabakat Metni Politikalarına İlişkin Öneri Kılavuzlar'dan Yapı Elde Etme Sistemleri Kılavuzu'nu onaylamıştır.

Meslek Pratiği Komisyonu'nun 2005-2008 dönemi boyunca Meslek Pratiği Mutabakat Metni'nde yer alan bütün politikaları revize edeceği düşüncesinden hareketle Genel Kurul, bütün Üye Kesimleri ve UIA Konseyi'ni, bu güncellemenin hazırlanması için Komisyon tarafından bütün ülkelere gönderilen ankete 30 Eylül 2005 tarihinden önce cevap vermede davet etmiştir.

Genel Kurul, Meslek Pratiği Komisyonu'nun raporunu tümüyle onaylamış ve hem eş direktörler Russell Keune ve Anzhi Xu'ya, hem de dünya çapında meslek yararı için Komisyon tarafından gerçekleştirilen işlere farklı UIA Kesimlerinden gelerek katılan Komisyon üyelerine teşekkür etmiştir.

KARAR 9: ULUSLARARASI YARIŞMALAR

Kurul, UNESCO-UIA yönetmelikleri kapsamında uluslararası yarışmalar konusunda UIA tarafından yerine getirilen bütün işler için Wolf Tochtermann'a ve Uluslararası Yarışmalar Komisyonu'na teşekkür etmiş ve onları tebrik etmiştir.

Kurul UIA'nın bu alandaki faaliyetlerini teşvik etmek için Üye Kesimlerin oynaması gereken rolle ilgili olarak komisyon direktörü tarafından ortaya konan talebi not etmiştir. Bu talep, her Üye Kesim'in kendi ülkesinde bir uluslararası yarışma girişimi olduğu an-

da, UIA Genel Sekreterliği'ni haberdar etmesi ve böylece UIA ile organizatörler arasında doğrudan bağlantının hızlı bir şekilde kurulmasının sağlanmasıdır.

Ayrıca Kurul, Üye Kesimlerden, UIA tarafından uluslararası yarışmaların organizatörlerine gelecekteki yarışmalar için jüri üyeleri olarak hizmet vermek üzere önerilebilecek, çeşitli mesleki uzmanlıklara sahip yetkin mimarların bir listesini sunmaları talebini de not etmiştir.

Kurul Başkanı Jaime Lerner'ın liderliğinde gerçekleştirilen UIA Yaşasın Kentler yarışmasına gösterilen ilgiyi not etmiş ve ilerleyen yıllarda bu programın devam etmesini onaylamıştır.

Kurul, uluslararası öğrenci yarışmalarının önemini vurgulayarak, bu yarışmaları mimarlık okullarındaki öğretim durumunun ne düzeyde olduğunu yansıtan bir mekanizma ve öğrencilerin fikirlerinin gelişimi için bir laboratuvar olarak nitelendirmiştir.

Kurul, Kongre'nin açılışından hemen önce jüri çalışması sonuçlanan ve binden fazla projenin katıldığı öğrenci yarışmasının organizasyonu için UIA Türkiye Kesimi'ne ve aşağıda belirtilenlere teşekkür etmiştir:

- Sayın Bonnie Maples başkanlığında mükemmel çalışmaları ve gösterdikleri ustalık için jüri üyelerine,
- Başarı gösteren öğrenci projelerine verilmek üzere ödül veya bağış öneren Kesimler, şahıslar ve kuruluşlara.

Kurul, yarışmalarla ilgili olarak Fransa heyeti tarafından sunulan iki öneriyi not etmiştir; buna göre yarışma organizatörlerinin aşağıdaki koşulları sağlamaları gerekmektedir:

- Uluslararası yarışmalara katılan yarışmacıların ürettikleri projelerin internet ortamında sunulması.
- Bütün ülkelerden mimarların katılabilmesi için kayıt ücretlerinin mümkün olan en düşük seviyede tutulması.

Kurul ayrıca İsviçre heyeti tarafından sunulan ve hem ödül miktarının hem de jüri üyeleri için gerekli ücret ve seyahat harcamalarının yarışma öncesinde UIA'ya ödenmesi gerektiğini ifade eden bir öneriyi de not etmiştir; böylece herhangi bir yarışmayla ilgili olarak UIA'nın imajını kirlitebilecek, kuralları ihlal eden organizatörlere karşı tedbir alabilecektir.

Tunus heyetinin talebine dayalı olarak, Kurul, yarışmalarla ilgili ulusal düzenlemeleri olan bütün Ke-

simleri bu düzenlemeleri UIA Genel Sekreterliği'ne göndermeye davet etmiştir, böylece bunlar diğer Kesimlere dağıtılabilecek ve ulusal düzenlemelerini yapmalarına yardımcı olacaktır.

UIA onaylı yarışmaların Birlik için bir tanıtım aracı olması gerektiği fikrinden hareketle Kurul, Başkan Yardımcısı Louise Cox'un UIA onaylı yarışmaların organizatörlerinin her tür yarışma dokümantasyonu ve ilgili basın toplantıları ve jüri çalışmaları süresince UIA logosunu kullanmaları şartı getirilmesi konusundaki önerisini desteklemiştir.

Afrika Mimarlar Birliği Başkanı Jean-Jacques Kotto tarafından gündeme getirilen bir öneriye cevap olarak, Kurul, Uluslararası Yarışmalar Komisyonu'ndan yarışmaların değerlendirilmesinin merkezsizleştirilmesi olasılığı üzerine çalışmasını istemiştir, böylece nihai karar uluslararası seviyede ilan edilmeden önce sosyolojik, kültürel ve bölgesel boyutlar göz önünde bulundurulabilecektir.

Belçika Kesimi tarafından gündeme getirilen bir öneriyi takiben, Kurul ayrıca Yarışmalar Komisyonu'ndan, mimarların inşaat şirketleri için taşeron olarak kabul edilmesini öngören Kamu-Özel Hizmet Alımı (Public Private Procurement-PPP) prosedürleriyle ilgili davranış kurallarının oluşturulması olasılığı üzerinde de çalışmasını istemiştir.

Kurul, Uluslararası Yarışmalar Komisyonu'nun direktöründen, uluslararası bir yarışmanın UIA tarafından onaylandığı bir ülkedeki Üye Kesim'i sistematik olarak ve mümkün olan en ilk aşamada bilgilendirmesini istemiştir.

Avrupa Birliği'nin hizmet alımı sözleşmelerinin niteliğine dair yönetmeliğinin UNESCO-UIA'nın uluslararası yarışmalara dair yönetmeliğiyle uyuşmadığı tespitinden hareketle Kurul, Uluslararası Yarışmalar Komisyonu'ndan aradaki uyumsuzlukları belirleme ve bunları çözüme kavuşturma konusunda çalışmasını istemiştir.

7. Gündem Maddesi

KARAR 10: MİMARLIK EĞİTİMİNDE VALIDASYON /AKREDİTASYON SİSTEMLERİ ARASINDA KARŞILIKLI TANIMA MUTABAKAT PROTOKOLÜ

Genel Kurul, James Scheeler tarafından hazırlanan, mimarlık eğitiminde validasyon/akreditasyon sistemleri arasında karşılıklı tanıma mutabakat protokolü önerisine ilişkin raporu ve özellikle de, UNESCO-UIA Validasyon Konseyi tarafından gerçekleştirilen çalışmalar çerçevesinde fikir alışverişi yapılması amacıyla, bütün mevcut sistemlere açık olacak ve Mayıs 2006'da Washington'da düzenlenmesi planlanan toplantıyla ilgili öneriyi not etmiştir.

Kurul, James Scheeler tarafından hazırlanan ve üç temel noktadan oluşan raporu onaylamıştır:

- Mevcut sistemler arasında karşılıklı tanıma için bir mutabakat protokolü önermekte olan UNESCO-UIA Validasyon çalışmasının mevcut durumuna ilişkin bir rapor,
- Bir dizi Amerikan kuruluşu tarafından yöneltilen, mevcut akreditasyon kurumlarını biraraya getirecek ve konunun mevcut durumu ile validasyon ve akreditasyon prosedürlerini değerlendirmek için yapılacak bir toplantıya ev sahipliği yapma daveti,
- Katılımın gönüllü olarak sınırlandırıldığı ve UNESCO-UIA Validasyon Konseyi ve UIA Konseyi için mevcut sistemler üzerine bilgi toplamak için bir fırsat olarak değerlendirilmesi gereken bu toplantının hedeflerinin belirlenmesi. İlk adım olarak değerlendirilebilecek bu toplantı, dünya çapında, herkes tarafından faydalanılabilir, evrensel bir akreditasyon sisteminin yaratılmasına yardımcı olmalı ve mimarlık derecesine sahip olan kişilerin diplomalarını bir ülkeden diğerine geçerli olacak şekilde taşımalarını sağlamalıdır.

Washington'da düzenlenecek yuvarlak masa toplantısı, halihazırda işleyen akreditasyon sistemleri olan kurumları biraraya getireceği için, Kurul, UNESCO-UIA Validasyon Konseyi'nden, mimarlık eğitimi için dünya çapında bir akreditasyon sisteminin yaratılması ve mevcut sistemlerin uyumlaştırılması için ne tür olanakların ortaya çıkacağını görmek üzere bu keşif toplantısına katılmasını istemiştir. Ana amaç, mimarlık derecelerinin dünya çapında geçerliliğini sağlamak için çalışmaktır.

Genel Kurul, UNESCO-UIA Validasyon Konseyi'ne, UNESCO-UIA validasyon sisteminin mümkün olan en iyi şekilde gelişmesine olanak sağlamak ve bu sistemin mevcut sistemlerle çelişmesini ve çakışmasını engellemek için Kurul'un bu oturumu esnasında delegeler tarafından yapılan yorumları not etmelerini tavsiye etmiştir. Kurul, James Scheeler'a bütün faaliyetleri, özellikle Meslek Pratiği Komisyonu ile ilgili olanlar ve aynı zamanda mimarlık eğitimi ve validasyon/akreditasyonla ilgili olanlar için teşekkürlerini ifade etmiştir.

KARAR 11: MİMARLIK EĞİTİMİNİN VALIDASYONU İLE İLGİLİ UIA POLİTİKASI

Portekiz delegasyonu tarafından yapılan ve 11 delegasyon tarafından da desteklenen bir öneriyle ilgili olarak, Genel Kurul % 81 oyla aşağıdaki kararı onaylamıştır:

Konuyu gündeme getiren Üye Kesimler, mimarlık eğitimi için akreditasyon sistemlerinin karşılıklı olarak tanınması konusundaki UIA politikalarına ilişkin bütün UIA üyelerinden alınacak görüşleri de içerecek kapsayıcı ve bütünlüycü bir çalışma belgesine ulaşmak için, Washington toplantısına hazırlık niteliğinde, Paris'teki merkezde bir oturum düzenlenmesine ihtiyaç bulunduğunu ifade etmişlerdir.

Bu oturum, mimarlık eğitimi için akreditasyon sistemlerinin karşılıklı olarak tanınması konusunda kapsayıcı UIA politikaları üzerine açık ve küresel bir tartışma içermeli ve bu hazırlık niteliğindeki oturumun sonucunda ortaya çıkan belgeler UIA tarafından bir öneri olarak Mayıs 2006 tarihinde Washington'da düzenlenecek toplantıya sunulmalıdır.

Kurul, Washington'da yapılacak toplantının sonuçlarının, bu faaliyetin izlenmesinden ve konuyla ilgili raporun 2008 tarihinde düzenlenecek olan Torino Genel Kurulu'na sunulmasını sağlamaktan sorumlu olacak olan UIA Konseyi'ne iletilmesi gerektiğini teyit etmiştir.

8. Gündem Maddesi

KARAR 12: MİMARLAR İÇİN SÜREKLİ EĞİTİM SİSTEMİ

Kurul, Amerika Birleşik Devletleri ve İspanya'daki Üye Kesimler tarafından hazırlanan, UIA Konseyi tarafından tavsiye edilen ve 1999 yılında Beijing'de ve 2002 senesinde Berlin'de düzenlenen UIA Genel Kurulları kararlarına dayalı olan, bir sürekli mesleki gelişim (SMG) sisteminin uygulanmasına ilişkin öneriyi not etmiştir. Aslında, Genel Kurullar tarafından ifade edilen fikir, hızlı bir evrimin meydana geldiği, teknolojilerin günlük olarak geliştikleri bir dünyada, mimarların güncel gelişmeleri takip etmeleri ve alanlarında verimli olmaları gerektirir.

Kurul, UIA Konseyi'nin bu iki Üye Kesim tarafından sunulan öneriler üzerinde çalışarak, önerilerin birbirlerini tamamladıkları görüşüne vardığını not etmiştir. Bu sebeple iki Üye Kesimden beraber çalışarak uygulanabilir bir öneri sunmaları istenmiş ve daha sonra da bu öneri Konsey tarafından onaylanmıştır.

Kurul, ayrıca bu sistemin oluşturulması ve uygulanmasını takip etmek üzere ortak bir gözetim komitesinin kurulduğunu not etmiştir. Bu komite, UIA Genel Sekreteri, iki ilgili Komisyon'un direktörleri ve diğer ilgili kişilerden oluşacaktır. Buna ek olarak, Genel Sekreterlik bu yeni faaliyeti yürütmek için gerekli araçlara sahip olmadığı için (ne personel ne de finansal kaynaklar bağlamında), UIA Konseyi, iki operatörden (ABD ve İspanya) katkıda bulunmak isteyen bütün Üye Kesimlere açık olan bu sistemin uygulanmasını garanti altına almalarını talep etmiştir.

Konuyla ilgili çeşitli yorumların ardından, Kurul birbirini takip eden oylama turları sonunda aşağıdaki konular üzerinde pozisyonunu ifade etmiştir:

1. ABD ve İspanya Kesimleri tarafından önerilen –ve UIA Konseyi tarafından onaylanan– sürekli mesleki gelişim sisteminin yapısı onaylanmıştır (228 toplam oyun % 64.10'u lehte olmuştur).
2. Bir yuvarlak masa toplantısının düzenlenmesi – İngiltere heyeti tarafından önerilmiş, Almanya ve Hollanda tarafından desteklenmiş olan bu yuvarlak masa toplantısı, en fazla sayıda Üye Kesimin, UIA'nın sürekli mesleki gelişim sisteminin içeriğiyle ilgili ortak gözetim komitesine (joint oversight committee-JOC) katkıda bulunmasına ve yönerge vermesine olanak sağlayacaktır – onaylanmıştır (228 toplam oyun % 81.30'u lehte olmuştur).
3. UIA Konseyi, eşitlikçi bir bölgesel temsil anlayışını kompozisyonuna entegre ederek, ortak gözetim komitesinin kapsamını genişletmelidir (228 toplam oyun % 76.20'si lehte olmuştur).

KARAR 13: ULUSLARARASI ETİK KURALLARIN REVİZYONU

Kurul, UIA Kuzey Avrupa Kesimi tarafından önerilen ve UIA 1. Bölge tarafından desteklenen, Uluslararası Etik Kurallar'a 11. Bölüm'ün eklenmesine ilişkin Konsey kararını not etmiştir. Bu karar aşağıda belirtilen şartı içermektedir:

UIA Konseyi, etnik olarak temizlenmiş veya yasal olmayan yollarla kamulaştırılmış araziler üzerinde binaların inşa edilmesini ve gelişim projeleri yapılmasını, ve etnik ya da kültürel olarak ayrımcı olan düzenlemelere dayalı projeleri kınamakta, ve yine benzeri bir şekilde dördüncü Cenova Sözleşmesi'ne aykırı olan bütün hareketleri kınamaktadır.

Bununla birlikte, Uluslararası Etik Kurallar'da bir bölüm olarak sahip olacağından daha güçlü bir nitelik kazandırabilmek için, bu metni bir UIA politikasına çevirme olasılığı konusunda ABD delegasyonunun sorusunu takiben, Kurul delegasyonara konuyu tartışmak üzere zaman vermek için bu konu ile ilgili oylamayı ertelemeye karar vermiştir (Bu karar 250 oydan 217 lehte oyla alınmıştır).

Tartışmanın ertelenmesini takiben Kurul, alkışlarla destek vererek, UIA Kuzey Avrupa Kesimi tarafından önerilen metni bir UIA politikası olarak onaylamıştır (bu madde etik kurallara eklenmemiştir).

9. Gündem Maddesi

KARAR 14: 2002-2005

DEĞERLENDİRME KOMİTESİ

Kurul, 2002'de Berlin Genel Kurulu'nda alınan kararlar oluşturulan ve Gaetan Siew'in başkanlığında toplanan Değerlendirme Komitesi'nin gerçekleştirdiği çalışmayı not etmiştir. *(Bu Komite, Berlin Genel Kurulu'nda dile getirilen birtakım eleştirilere karşılık, UIA Kongreleri ve Genel Kurulları'nın daha iyi bir şekilde organize edilmesi ve yürütülmesi konusunda değerlendirme yapmak üzere kurulmuştur. -ç.n.)*

Genel Kurul, Komite'ye teşekkürlerini sunduktan sonra, Komite'nin 2002'de yapılan seçimlerin geçerli olduğuna ilişkin görüşünü ve aşağıdaki görevlerle yükümlü üç alt komitenin oluşturulmasıyla bu konuda alınacak önlemleri onaylamıştır:

- UIA Tüzük ve Yönetmelikleri'nin revizyonu,
- UIA Kongreleri ve Genel Kurulları'nın organizasyonu için görev ve yetki alanlarının güncellenmesi,
- UIA'nın geleceği için bir stratejinin temellerinin oluşturulması.

10. Gündem Maddesi

KARAR 15: UIA TÜZÜK VE YÖNETMELİKLERİNİN REVİZYONU

Kurul, Tüzük ve Yönetmeliklerin Revizyonu Komitesi tarafından hazırlanan ve Martin Drahovsky tarafından sunulan raporu onaylamıştır. Kurul, hem bu komitenin tüm üyelerine hem de Genel Sekreterlik'ten Patricia Meunier ve Francine Troupillon'a bu metinlerin revize edilmesi işlemi süresince yaptıkları yardım için teşekkür etmiştir.

Kurul önerilen revizyonları onaylamıştır:

- Verilen oyların % 84.90'ıyla UIA Tüzükleri
- Verilen oyların % 90.60'ıyla metinlerin ekleri ve UIA Yönetmelikleri

Kurul, bu metinlerin 11 Temmuz 2005 tarihinde İstanbul'da düzenlenen Genel Kurul'un bu oturumunun sonunda yürürlüğe gireceğini not etmiştir.

11. Gündem Maddesi

KARAR 16: KONGRE VE GENEL KURUL HAZIRLIK KOMİTESİ RAPORU

Kurul, gelecekteki UIA Kongre ve Genel Kurulları'nı geliştirmenin yolları üzerinde çalışmakla görevli olan komiteye teşekkürlerini ifade ettikten sonra Jordi Farrando tarafından sunulan raporu onaylamış ve oyların % 93.60'ıyla Konsey tarafından daha önce onayladığı aşağıdaki beş belgeyi onaylamıştır:

- UIA Kongresi ve Kurulu'na ev sahipliği yap-

mak için aday olan Kesimler için yeni görev ve yetki tanımları

- UIA Forumu organize etmek için aday olan Kesimler için yeni görev ve yetki alanı
- UIA Kongresi için hazırlık programı
- UIA Kongresi'ne yönelik hazırlıklar için denetim yöntemi
- UIA kongresi düzenleyen Kesimler için örnek sözleşme

Bununla birlikte Kurul, gelecekte düzenlenecek kongreler için görev ve yetki tanımlarının, bundaki sonraki kongrelerde gerçekleştirilecek ödül törenlerinin kayıt ücretini ödeyen tüm kongre katılımcıları için hiçbir ekstra para ödemeye gerek olmadan açık olacağını ifade edecek şekilde değiştirilmesini talep etmiştir.

12. Gündem Maddesi

KARAR 17: GELECEĞE YÖNELİK VİZYON & STRATEJİ KOMİTESİ RAPORU

Kurul, oyların % 87.90'ıyla Gelecek Vizyon ve Strateji Komitesi tarafından sunulan faaliyet raporunu onaylamıştır. Bu rapor, Birlik yönetişimini geliştirmek için bir dizi acil önlemden ve ayrıntıları 2008 tarihinde Torino Genel Kurulu'na sunularak 2005-2005 döneminde şekillendirilecek bir dizi uzun vadeli yapısal önlemden oluşmaktadır.

13. Gündem Maddesi

Kurul, 2002-2005 döneminde gerçekleştirdiği başarılı çalışmalardan dolayı Donald Hackl'e teşekkür ettikten sonra, Hackl tarafından hazırlanan rapordaki her konuyla ilgili pozisyonunu ifade etmiştir.

KARAR 18: 2002 BERLİN KONGRESİ'NİN MALİ SONUÇLARI

184 adet lehte, 15 aleyhte ve 5 çekimsiz oyla birlikte Kurul, Konsey'in şu tavsiyelerini onaylamıştır:

- UIA 2002 Berlin Kongresi'ni düzenleyen BDA'nın, büyük ölçüde bu organizasyonun yarattığı mali açık nedeniyle UIA'ya ödeyemediği borcunun (13.500 Euro) % 50 oranında azaltılması.
- Ödemenin gecikmesi nedeniyle ise, BDA tarafından 2006, 2007 ve 2008 senelerinde yapılacak olan üç ödemeye yıllık olarak % 5 faiz uygulanması (yani miktarın 1/3'ü, ya da 4.500 Euro, her sene + % 5 faiz).

KARAR 19: 2002, 2003 VE 2004 MALİ TABLOLAR

Kurul 216 lehte, 17 aleyhte ve 3 çekimsiz oyla olmak üzere, Fransa'daki KPMG Şirketi tarafından hazırlanan 2002, 2003 ve 2004 mali tablolarını onaylamıştır.

KARAR 20: YENİ ÜYELİK ÜCRETİ HESAPLAMA SİSTEMİ

Kurul, üyelik ücretinin (mimarların sayısına ve her ülkenin satınalma gücüne dayalı olarak) hesaplanması için oluşturulan yeni sistemi, Sayman Donald Hackl'in başkanlık ettiği Mali Komite tarafından önerildiği şekliyle, 170 lehte, 43 aleyhte oy ve bir çekimser oyla onaylamıştır. Kurul ayrıca 2006-2008 döneminde her Üye Ülke'nin oy hakkını hesaplamak için kullanılması önerilen haritayı da onaylamıştır.

Kurul, 2006 dönemi üye ödemelerine ilişkin çağrışı yapmadan önce bu sistemde kullanılacak verilerin son kontrolünü yapmak üzere Sayman ve Mali Komite'ye yetki vermiştir.

Ancak, Portekiz delegasyonunun, hesaplama sistemine mimar başına yapılan ödemeyi maksimum 2 Euro ile sınırlayacak ve kabul edilen hesaplama sisteminde değişiklik yaratacak yeni bir kriter entegre etme önerisini takiben, Kurul, Portekizlilerin sunduğu önerenin, 2006 dönemi ödeme çağrışının yapılmasından önce bütün Üye Kesimlerin ödemeleri üzerinde yapacağı etkileri tespit etmek için çalışılması gerektiğini ifade eden bir Fransız önerisini (141 lehte, 60 aleyhte ve 8 çekimser oyla) onaylamıştır.

Mimar başına yapılan bu kısıtlamanın Belçika heyeti tarafından reddedilmesini ve bunun yerine her Kesim başına öngörülen sabit 500 Euro'luk ücretin kaldırılmasının önerilmesini takiben, Kurul bu önerilere dayalı olarak yeni bir öneri üzerinde çalışılması için Konsey'i yetkilendirmeye karar vermiştir.

Kurul ayrıca bu yeni sistemin uygulanması için Konsey'e yetki vermiştir, böylece ödemelerin hesaplanma sistemine ilişkin yeni öneri uygulanabilir bulunursa, 2006 dönemi ödeme çağrışından itibaren yeni sistem yürürlüğe girebilecek ve daha da geliştirilecektir.

KARAR 21: 2006-2008 ÜÇ YILLIK BÜTÇE

Kurul, 2006-2008 senesi için Sayman Donald Hackl tarafından önerilen genel bütçeyi 182 lehte, 25 aleyhte ve 6 çekimser oyla onaylanmış ve bütçelerin mevcut ihtiyaçlara ve gerçekliklere cevap vermek üzere yıllık olarak yeniden ayarlanması anlayışını da kabul etmiştir.

14. Gündem Maddesi

KARAR 22: 2005-2008 ÜÇ SENELİK FAALİYET PROGRAMI

Kurul, delegelerin alkışlarıyla Genel Sekreter'e son 6 yıl içinde Birlik organlarının koordinasyonunda sağladığı başarı için teşekkür etmiş ve kendisini tebrik etmiştir.

Kurul, ayrıca Birliğin işleyişi ve toplumun karşı karşıya olduğu sorunlara çözüm bulmaya yönelik amaçları kapsamındaki etkinlikleri ve katılımlarından dolayı UIA Komisyonları ve Çalışma Programları'nın direktörleri ve üyelerine, ve ayrıca onları destekleyen Kesimlere minnettarlığını ifade etmiştir.

Jean-Claude Riguët tarafından formüle edilen öneriler doğrultusunda Kurul, yeni Konsey'e, 2005-2008 dönemi boyunca izlenecek genel politikayı, Birlik yönetmeliğinin ilk maddesinde belirtilen amaçlar çerçevesinde ve Genel Sekreter'in yönlendirmesiyle belirlemesi konusunda yetki verdi.

KARAR 23: GENEL SEKRETERLİK PERSONELİNE TEŞEKKÜRLER

Kurul, delegelerin alkışlarıyla, günlük olarak gerçekleştirdikleri önemli çalışmalar için, Genel Sekreter'e görev ve etkinliklerinde yardımcı olan personele teşekkür etmiştir.

KARAR 24: GELECEK UIA FORUMU

Kurul, UIA Üye Kesimi Malezya Mimarlar Enstitüsü (PAM) tarafından, Gelecek UIA Forumu'na 2006 sonunda veya 2007 başında Malezya'da evsahipliği yapma konusunda yapılan daveti not etmiştir. Kurul, PAM'a bu teklifi için minnettarlığını ifade etmiştir.

16. Gündem Maddesi

KARAR 25: SEÇİM PROSEDÜRÜ

Seçimleri düzenleyen yasal metinlerin koşullarına göre, Kurul, Başkan Jaime Lerner'in önerisi üzerine, seçimlerin bu oturumunda aday olmayan Başkan Yardımcısı Peter Hanna'nın seçim / oylama prosedürünü yönetmesini onaylamıştır.

Kurul daha sonra Peter Hanna tarafından önerilen üç adet denetçiyi onaylamıştır:

- Peter Bilek (Çek Cumhuriyeti)
- Albert Dubler (Fransa)
- John Hobbs (Kanada)

Ve UIA Genel Sekreterliği personeli içinden iki sekreter:

- Patricia Meunier
- Francine Troupillon.

KARAR 26: BÜRO ÜYELERİNİN SEÇİMİ

Yasal prosedüre göre ve delegeler için hazırlanan bir elektronik oy verme sistemini kullanarak, bu oturum esnasında oylamanın sonuçları şu şekilde olmuştur:

BAŞKAN (oy sayısı = 250; mutlak çoğunluk = 126)

Gaetan SIEW (Mauritius) 156 oyla seçildi

Louise COX (Avustralya) 62 oy

Alexandre KOUDRIAVTSEV (Rusya) 19 oy

Hisham ALBAKRI (Malezya) 13 oy

GENEL SEKRETER

(oylama olmadan seçildi)

Jordi FARRANDO (İspanya)

SAYMAN

(oylama olmadan seçildi)

Donald J. HACKL (ABD)

BAŞKAN YARDIMCISI BÖLGE 1

(oy sayısı = 249; mutlak çoğunluk = 125)

Giancarlo IUS (İtalya) 137 oyla seçildi

Regina GONTHIER (İsviçre) 107 oy

Çekimseler 5 oy

BAŞKAN YARDIMCISI BÖLGE II

(oylama olmadan seçildi)

Martin DRAHOVSKY (Slovakya)

BAŞKAN YARDIMCISI BÖLGE III

(oylama olmadan seçildi)

Mauricio RIVERO BORRELL (Meksika)

BAŞKAN YARDIMCISI BÖLGE IV

(oy sayısı = 250; mutlak çoğunluk = 126)

Louise COX (Avustralya) 155 oyla seçildi

Chong Chia GOH (Singapur) 95 oy

BAŞKAN YARDIMCISI BÖLGE V

(oylama olmadan seçildi)

Seif ALNAGA (Mısır)

17. Gündem Maddesi

KARAR 27: 2011 KONGRESİ VE KURULU

Bu oylamayla, Kurul, 2011 UIA Kongresi ve Genel Kurulu'nun Tokyo'da (Japonya) düzenlenmesini kabul etmiştir. (252 toplam oydan, 135'ini Tokyo, 117'sini Durban almıştır.)

18. Gündem Maddesi

KARAR 28: UIA KONSEY ÜYELERİNİN SEÇİMİ

Yasal prosedüre göre, ve delegeler için hazırlanan bir elektronik oy verme sistemini kullanarak, bu oturum esnasında oylamanın sonuçları şu şekilde olmuştur:

I. BÖLGE

(2 açık pozisyon için 2 aday; oylama olmadan seçilmiştir)

Nina NEDELYKOV / Hannes HUBRICH (Almanya)

Jack PRINGLE / Simon ALLFORD (İngiltere)

II. BÖLGE (1 açık pozisyon; oy sayısı = 251;

mutlak çoğunluk = 119; 16 çekimseler)

Andrei KAFTANOV / Elena GRIGORIEVA (Rusya)

139 oyla seçildi

Milan RAONIC / Petar ARSIC (Sırbistan ve Karadağ)
94 oy

III. BÖLGE

(1 açık pozisyon, oylama olmadan seçilmiştir.)

Jim SCHEELER / Eugene C. HOPKINS (ABD)

IV. BÖLGE (1 açık pozisyon oy sayısı = 252;

mutlak çoğunluk = 122; 11 çekimseler oy)

Joseph KWAN / Edward SHEN (Hong Kong)

139 oyla seçildi

Esa MOHAMED / Pei Ing TAN (Malezya)

102 Oy

V. BÖLGE

(3 açık pozisyon için 3 aday; oylama olmadan seçilmiştir.)

Patricia EMMETT / Hassan ASMAL (Güney Afrika)

Laurence NGOSSO / Mesmin WATAT DJANGA (Kamerun)

Francis SOSSAH / Jacques ANDOH – ALLE (Fildişi Sahilleri)

19. Gündem Maddesi

KARAR 29: 2008 TORİNO KONGRESİ VE GENEL KURULU

Kurul, Temmuz 2008 tarihinde Torino'da gerçekleşecek bir sonraki UIA Kongresi ve Genel Kurulu için hazırlıkların büyük bölümünü bitiren ve bu hazırlıklarda inanılmaz bir nitelik elde eden İtalya Ulusal Mimarlar Konseyi'ne ve 126.000 İtalyan mimara teşekkürlerini sunmuş ve kendilerini tebrik etmiştir. (Kongre, 1-15 Temmuz tarihleri arasında gerçekleşecek ve tema "Mimarlığı İletmek/Transmitting Architecture" olacaktır.)

Kurul, ayrıca PROMOBUS'un ve İnternet televizyon kanalı ARCHIWORLD TV'nin kurulmasından sorumlu olanlara UIA'nın imajını dünyaya oldukça pozitif bir şekilde ileten bu iki inanılmaz girişim için içten teşekkürlerini sunmuştur.

20. Gündem Maddesi

KARAR 30: UNESCO'YA BAŞVURU

Almanya Kesimi tarafından yapılan bir teklif üzerine, Uluslararası Mimarlar Birliği'nin Üye Kesimleri UNESCO ile ilişkileriyle ilgili olarak aşağıdaki kararı kabul etmişlerdir:

UNESCO'nun, içinde bulunduğu yeniden yapılanma sürecinde mimarlığı 31 Aralık 2005 tarihinden itibaren UNESCO İnsan ve Toplum Bilimleri sektörünün önceliklerinden çıkarma eğilimini bildirmesiyle ilgili olarak;

Mimarlığın, özellikle toplumsal ve kültürel rolü nedeniyle, vatandaşların yaşam çevreleri ve kültürel mirasının niteliğinin temel bir bileşeni olduğu fikrinden hareketle;

Mimarlığın UNESCO'nun siyasi gündeminden çıkarılmasının yalnızca UNESCO Dünya Mirası Programı'nda yapılacak çalışmalarla karşılanamayacağı, bu programın mimarlığın yalnızca küçük bir kısmını yanıttığı ve eğitim, sürdürülebilirlik ve sosyokültürel ilişkilenme gibi açılardan yapıyı çevreyi etki altına alan konuları içermediğini düşünerek;

Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA) ve UNESCO arasında uzun süredir çeşitli konularda devam eden başarılı işbirliğinin olumsuz yönde etkileneceği ve ayrıca UNESCO-UIA Mimarlık Eğitimi Şartı, dünyaca bilinen UNESCO Mimarlık Ödülü ve ortak bir şekilde başarıyla yürütülen diğer birçok projeye elde edilen gelişmelerin tehlikeye atılacağı inancıyla;

XXIII. UIA Genel Kurulu, UNESCO üyesi kesimlerin hükümetlerini, UNESCO Genel Konferansı, Yürütme Kurulu ve Genel Direktörü'nü mimarlığı UNESCO çalışma yapısı ve çalışma programı içinde öncelikli bir konu olarak korumaya davet eder.

XXIII. UIA Genel Kurulu, UNESCO ve diğer BM programları, özellikle de BM Habitat ile mimarlık ve yapıyı çevreyle ilgili tüm uluslararası hükümetlerarası örgütlerin işbirliğinin güçlendirilmesi gerektiğini belirtir.

KARAR 31: 2006 RALF ERSKINE ÖDÜLÜ

Kurul, birkaç ay önce Ralf Erskine'nin hayatını kaybetmesini takiben, kendisinin kariyeri boyunca aldığı sayısız ödülü bağışladığı vakfın, bu büyük İsveçli mimar tarafından başlatılan çalışmaları devam ettirme kararı aldığını not etmiştir. Vakıf, estetik ve işlevsel yönden başarılı mimarlık ve kentsel tasarım projelerine, üç yılda bir 10.000 ABD Doları ödül vermeyi kararlaştırmıştır.

KARAR 32: KADIN HAKLARINA SAYGI

Solange d'Herbez de la Tour (Uluslararası Kadın Mimarlar Birliği Başkanı) artık kendi mesleklerini icra etme hakkına sahip olmayan bütün kadın mimarları bir anlığına düşünmeye ve dünya çapında değişik ülkelerde mimari çalışmalarına izin verilmeyen ve İstanbul'a gelemeyen bütün genç kadınları düşünmeye davet etmiştir. Kurul yorumlarını alkışlayarak onaylamıştır.

KARAR 33: KENTSEL DEMOKRASİ

Türkiye Mimarlar Odası Başkanı Oktay Ekinci'nin:

- İstanbul için planlanan büyük bir projeye referansla, Mimarlar Odası ve diğer ilgili çevrelerin, proje sürecinin Kent Konseyi'nin onayıyla yürütmesi gereken normal prosedürlerin dışına çıkılarak, kentin dokusu ve tarihi özellikleri gerektiği kadar dikkate alınmadan ve kamuoyuna gereken duyuru ve açıklamalar gerçekleştirilmeden yürütülmesi nedeniyle projeye karşı olduklarını belirtmesi;
- Bu proje için özel bir yasa çıkarıldığını, böylece mevcut yasa ve yönetmeliklerin kolayca baypas edildiğini ve tüm yasal dayanakların kentsel tasarım ve kentsel demokrasi açısından tahrif edildiğini vurgulaması;
- Bu eylemlere karşı savaşa UIA Genel Kurulu'nun desteğini istemesi;

üzerine, aşağıdaki karar oybirliği ile kabul edilmiştir:

Kent üzerinde önemli etkiye sahip tüm mimarlık ve kent planlama projeleri demokratik, şeffaf ve kamu katılımına açık nitelikteki yasa ve yönetmeliklerle gerçekleştirilmelidir.

KARAR 34: İNSANİ EYLEM

ARCASIA'nın Başkanı Yolanda Reyes tarafından yapılan sunumu takiben, Genel Kurul, UIA İstanbul Kongresi kapsamında düzenlenen Forum sonucunda, UIA İnsan Yerleşmeleri ve Doğal veya Diğer Afetler Çalışma Grubu ve ARCASIA tarafından ortak olarak oluşturulan UIA-ARCASIA öneri metnini alkışlarla onaylamıştır. (bkz. Ek 2)

KARAR 35: İSTANBUL 2005 DEKLARASYONU

Kurul, kentsel planlama, mimarlık, çevre ve kültürle uğraşan politikaları üretmekten ve uygulamaktan sorumlu olan bütün hükümetlere ve karar alıcılara, UIA Üye Kesimleri tarafından geniş ölçüde dağıtılması gereken İstanbul 2005 Deklarasyonu'nu alkışlarla onaylamıştır (bkz: Ek 3).

KARAR 36: UIA ÜYE ÜLKELERİNİN LİSTESİ

Eski Yugoslav Makedonya Cumhuriyeti'nden (Former Yugoslav Republic of Macedonia) gelen delegasyonun, isimlerinin "Makedonya Cumhuriyeti" olarak değiştirilmesi talebinin ardından, UIA'nın ülkelerin Birleşmiş Milletler tarafından kullanılan resmi isimlerine uyması gerektiğinin altı çizilmiştir. Bu sebeple, UIA, bu tür bir değişiklik Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilene kadar kendi ülke listesinde "FYR of Macedonia" olarak yer alan ismi değiştiremeyecektir.

Kurulun sonunda, Jaime Lerner, yeni başkan Gaetan Siew'e başkanlık madalyasını ve görevinde başarılı olması için en iyi dileklerini sunarak ofisinin yetkile-

rini devretmiştir. Jaime Lerner, kendisine üç sene boyunca UIA Başkanı olarak hizmet verme fırsatını ve onurunu sağladıkları için Brezilya Mimarlar Enstitüsü'ne ve bütün UIA Kesimlerine teşekkürlerini ifade etmiştir. Ayrıca bütün Büro üyelerine kendisine çalışmalarında verdikleri destek için ve Konsey üyelerine gerçekleştirdikleri etkinlikler için teşekkür etmiştir. Yardımları ve büyük bir hoşgörüyle sağladıkları destekleri için Jean-Claude Riguet'ye, Francine Troupillon'a ve Genel Sekreterliğin bütün personeline derin minnettarlığını ifade etmiştir.

Jaime Lerner bütün ailesine, özellikle eşi Fani'ya, kızlarına ve torunlarına, sabırları, anlayışları ve destekleri için teşekkür etmiştir.

Jaime Lerner 2002 senesinde Berlin Genel Kurulu'nda görevi devralırken yaptığı gibi, Kurul'u selamlamış ve dünya çapında kurduğu sayısız dostluk sayesinde hayatının zenginleştiğine dair inancını ifade etmiştir.

Gaetan Siew, Jaime Lerner'e teşekkür etmiş, ve bir başkanın hayatında gerçekten mutlu olduğu iki gün olduğunu, bunlardan ilkinin görevinin başladığı diğerinin ise bittiği gün olduğunu söylemiştir. Ayrıca, bu anların güçlerin iletiminin bir tablosu olduğunu eklemiştir.

Gaetan Siew, dünyanın dört bir yanından gelen katılımcılara, unutulmaz bir karşılama, misafirperverlik ve canlılık sundukları için, Kurul'a ve bütün Türk mimarlara, özellikle Oktay Ekinci, Suha Özkan, Fatih Söyler ve UIA İstanbul 2005'in organizasyonuna katılan herkese teşekkürlerini sunmuştur.

Gaetan Siew daha sonra görevleri İstanbul'daki bu Kurul ile sona eren Büro ve Konsey üyelerine seslenmiştir. Alkışlarla, delegeler üyelere Birliğin davasına gösterdikleri bağlılık için teşekkür etmişlerdir.

Gaetan Siew bu Kurul boyunca delegeler arasında yoğun bir birlik ve heyecan dalgası olduğunu hissettiğini ifade etmiştir. Bu birlik ve heyecan dalgasının Birlik içinde kalmasına ve hatta önümüzdeki üç sene boyunca ortak ve verimli bir çalışmanın gerçekleştirilmesini sağlayacak şekilde daha da büyümesine dair umudunu dile getirmiştir.

Bu Genel Kurul'da mevcut olan bütün delegelere teşekkür ederken, Gaetan Siew kendisinin Afrika'dan geldiğini ve kendisini bu seçime taşıyanın da Afrika olduğunu hatırlatmış, ancak artık kendisini bütün kıtaların Başkanı olarak hizmet vermeye, kendisinden öncekilerin işlerini devam ettirmeye, UIA ismindeki büyük yapıya kendi tuğlasını eklemeye adayacağını eklemiştir.

Jean-Claude Riguet ayrıca aşağıdakilere teşekkürlerini sunmuştur:

- İnanılmaz çalışmaları için Türkiye Mimarlar Odası'na ve bu 22. UIA Kongresi ve 23. UIA Genel Kurulu'nu gerçekleştirmede katkısı olan herkese,
- Bu olayların maddi organizasyonunu sağlayan ISEVV Konsorsiyumu'nun bütün çalışanlarına ve ayrıca Şefik Onat'a,
- Kongre ve Kurul boyunca büyük yardım sağlayan tüm çevirmenlere ve özellikle Danielle Gree'ye.

Oturumun sonunda, Güney Afrikalı delegasyon, Japon delegasyonuna en içten tebriklerini sunmuş ve 2011 senesinde gerçekleşecek Tokyo Kongresi ve Genel Kurulu'nun organizasyonunda başarılar dilemiştir. Güney Afrika kuruluşu SAIA Başkanı Patricia Emmett, Japon kuruluşu JIA Başkanı Yoshiaki Ogura'ya iyi niyetlerinin sembolü olarak bir Afrika davulu hediye etmiştir.

Başkan Yoshiaki Ogura UIA 2011 Kongresi ve Genel Kurulu'nun gerçekleştirilmesi için Tokyo şehrini seçtikleri için bütün delegelere teşekkürlerini ifade etmiştir. Japon heyetinin İstanbul'da unutulmaz anlar yaşadığının altını çizmiş ve minnettarlığını ifade ettiği Türk meslektaşlarına çabaları için teşekkürlerini sunmuştur.

Türkiye Mimarlar Odası adına, Aydan Erim İstanbul Kongresi ve Kurulu'nun hazırlandığı yıllar boyunca Türk mimarlara yardım eden ve destek veren Vassilis Sgoutas ve Jaime Lerner'e teşekkür etmiştir.

Brezilya Mimarlar Enstitüsü Başkanı Demetre Anastassakis, Türkiye Mimarlar Odası'na sadece böylece büyük bir olayın organizasyonu için değil aynı zamanda dünyanın dört bir yanından gelen bütün mimarlara gösterdikleri misafirperverlik için de teşekkürlerini ifade etmiştir. Buna ek olarak, aynı ülkeden bir meslektaşları olarak Uluslararası Mimarlar Birliğinin Başkanlığını üstlendiği için Brezilyalıların duyduğu onuru ifade etmiş ve Jaime Lerner'e teşekkürlerini sunmuştur.

Saatler 13:25'i gösterirken, Jaime Lerner bütün katılımcılarına en iyi dileklerini sunmuş ve 23. UIA Genel Kurulu'nun sona erdiğini ilan etmiştir.

Ekler:

- I. XXIII Kurulu'nun delege listesi
- II. ARCASIA Deklarasyonu
- III. İstanbul Deklarasyonu

Paris, 16 Ağustos 2005.

EK 1: (Listeye www.mo.org.tr'deki UIA Belgelerinden ulaşılabilir-ç.n.)

EK 2:

UIA / ARCASIA AFETLER FORUMUNDAN ÖNERİLER

6 Temmuz 2005, İstanbul

UIA'nın "Kentsel Yerleşimler ve Doğal veya Diğer Afetler" Çalışma Programı, Asya Bölgesel Mimarlar Konseyi (ARCASIA) ve konuyla ilgili mimarlar XXII. Dünya Mimarlık Kongresi'nde buluşarak doğal afetlere ilişkin deneyimlerini paylaştılar. UIA ve Üye Kesimler, Asya'daki tsunami felaketine ilişkin ARCASIA Bildirisi'ni (*) onaylayarak, tüm Üye Kesimler tarafından yürütülecek benzeri çalışmalarını destekleyeceklerini bildirdiler. Küresel ölçekte afet risklerinin azaltılmasının bir yolu olarak doğal ve ekolojik sistemlerin korunmasının önemine ilişkin bir bilinç ve anlayışa ihtiyaç olduğu vurgulandı. Afet zararlarının azaltılması çabaları, özellikle Asya Tsunami Felaketi'yle ilişkilendirilerek, geniş bir şekilde tartışıldı ve UIA'nın, Üye Kesimleri aracılığıyla hem afet öncesi hem de afet sonrası dönemlerde önemli bir rol oynayabileceği kanısına varıldı. Bu kapsamda gösterilecek çabaların insanların göreceği zararı azaltacağı ve bir yandan yapılı çevreyi toplumun kültürel, ekonomik ve sosyolojik değerlerine uygun bir şekilde geliştirirken, diğer yandan mimarların küresel toplum içinde toplumsal sorumluluğa sahip bir role ve yeteneğe sahip olmalarını sağlayacağı belirtildi.

Forum, UIA'nın afet risklerini azaltmak amacıyla toplumsal ve mesleki bilincin artırılması konusunda destek vermesini ve teşvik etmesini ve aşağıdaki koşulların sağlanmasında yardımcı olmasını önermektedir:

Afet Öncesi

- Mimarlık eğitimi, özellikle de lisans düzeyinde, afet riskleri konusunda bilinçlenmeyi sağlamalı ve öğrencilere güvenli mimarlık uygulamaları için gerekli teknik bilgiyi kazandırmalıdır.
- Afet zararlarının azaltılması konusunda güncel yaklaşımların ve bilginin, ayrıca başarılı uygulama örneklerinin mimarlara aktarılmasını sağlayacak sürekli mesleki eğitim programları teşvik edilmelidir.
- Mimarlar, plancılar, yapı endüstrisi ve üreticileri, inşaat yapanlar ve müteahhitler arasında işbirliği sağlanmalı ve araştırma desteklenmelidir.
- UIA, Üye Kesimleri aracılığıyla, güvenlikle ilgili yasa, yönetmelik ve yapı normlarına uymayan kaçak yapı inşaatlarına engel olmak için etkin rol oynamalıdır.

- Yerleşmelerin planlanması ve yapıların tasarımında güvenliğe ilişkin niteliklere önem verilmesi vurgulanmalı ve UIA Üye Kesimleri gerekli ulusal/yerel yasalara ve düzenleyici güvenlik önlemlerine uymak konusunda mesleki sorumluluk öngörmelidirler.
- Özellikle üçüncü dünya ülkelerinde olmak üzere, UIA ve Üye Kesimleri, yapı çevrenin güvenliği ve sürdürülebilirliğini sağlamak ve ekolojik çevreyi korumak amacıyla her ülkenin kendine özgü yapı inşaa kuralları, yönetmelikleri ve yasalarını uygulamaya koymasını konusunda, kendi kesimlerindeki tüm idari düzeylerde bulunan karar alıcılar üzerinde ısrarcı olmalıdırlar.
- UIA ve Üye Kesimleri, tsunami tehlikesi altındaki kıyı alanları ve diğer afet tehdidi altındaki bölgelere ilişkin gelişme planı hazırlanması ve uygulanması konusunda hükümetlerini teşvik etmelidirler. Ayrıca, UIA çevreye ilişkin sorunları bir arada ele alan programları desteklemelidir.
- UIA, Üye Kesimlerin afete hazırlıklı olmak ve afet zararlarının azaltılması konusunda fikir alışverişi, uzmanlık çalışması ve uygulamalarını desteklemeli ve aracı görevi görerek eşgüdüm sağlamalıdır.

Afet Sonrası

- Mimarlar ve plancılar, afet sonrası yeniden yapılanma ve yeniden yerleşim planlarında afet risklerini azaltıcı önlemlerin dikkate alınmasını sağlamalıdırlar.
- Afet sonrası yeniden yapılanma, yeniden yerleşim ve geçici barınak sağlanması konularında, UIA Üye Kesimleri, afetin etkisi altında kalan ülkelerin ihtiyaçlarını ve sosyokültürel durumlarını hassasiyetle ele almalıdırlar.
- Yapılan her türlü çalışma afetten zarar gören toplumun kültürü ve yaşam tarzına saygılı olmalıdır.
- Mimarlar, yapılanma sürecini toplum bireyle bir arada yürütmeli ve insani saygınlığı korumak ve yüceltmeyi hedeflemelidirler.
- Afet sonrası tasarımlar ve yeniden yerleşim planları insanların alım gücüne en uygun şekilde çözümlenmelidir.

UIA, afete hazırlıklı olmak, afetten korunma ve afet zararlarının azaltılması konularında mimarların ve toplumun bir şekilde sürece dahil edilmesi için eşgüdüm sağlayarak ve destek vererek öncü bir rol üstlenmelidir.

* Güney Asya Ülkelerine Destek Bildirisi

"Aşağıda imzası bulunan ulusal ve uluslararası kuruluşların temsilcileri olan bizler, Aralık 2004'te Güney Asya ülkelerinde, özellikle de Sri Lanka, Endonezya, Tayland, Hindistan, Malezya ve Bangladeş'te meydana gelen tsunami felaketinin yıkıcı ve akla sığmayan etkilerini açıkça görüyor ve etki altında kalan ülkelere çağrı gelmesi halinde her türlü teknik uzmanlık ve benzeri mesleki desteği sağlayacağımızı en içten iyi niyet, ilgi ve isteğimizle belirtiyoruz."

İsrail Serbest Mimarlar Derneği, Kore Mimarlar Enstitüsü, Pan Amerikan Mimarlar Derneği Federasyonu, Amerikan Mimarlar Enstitüsü Afet Yardım Komitesi tarafından 22 Mayıs 2005'te imzalanmıştır.

EK 3:

İSTANBUL DEKLARASYONU

7 Temmuz 2005, İstanbul

XXII. Dünya Mimarlık Kongresi için dünyanın dört bir köşesinden gelerek Doğu ve Batı uygarlıklarının ve varlıklı kuzeyle yoksul güneyin ara kesitinde, dünya mirası İstanbul'da buluşan mimarlar, geleceğe dönük umut ve önerilerini bu deklarasyonla dünya kamuoyuna sunarlar.

UİA, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yıkılan kentlerin yeniden inşası için mimarların dayanışmasıyla oluşmuştur. 57. kuruluş yılındaki İstanbul Kongresi de dünya mimarisinin doğduğu bölgelerden Mezopotamya'nın çağdaş kentlerini yıkan bir savaşla aynı dönemde yapılmıştır. Bu nedenle Kongre'nin birincil dileği, kentleri ve mimariyi yok eden savaşların sona erdiği bir dünyanın yaratılmasıdır.

Dünyanın ideolojik olarak en sorunlu bölgesindeki laik ve çağdaş kimlikli ülkesinde, kuruluşundan bu yana Atatürk'ün "Yurtta Barış Dünyada Barış" ilkesinin yönlendirdiği bir düşünce ortamında toplanan XXII. Kongre, **insanların mutluluğunu amaç edinen bir mimarlık ve kent ortamının, küresel güvenliğin temel taşlarından biri olduğuna inanmaktadır.**

Kentleri mimari içeriğinden ve yaratıcılığında uzaklaştırarak, mekanik üretim ve tüketim merkezleri, hatta para basma makineleri olarak gören küresel politikalar, kent ve mimarinin organik bütünlüğünü tehdit etmektedir. Ancak bu sadece mimarlığın değil, insanların temel sorunudur. Çünkü, toplumların kendi değerlerine ve insan değerlerine yabancılaşması nedenidir. Temelde kent, tarih boyunca barış, insan hakları, demokrasi ve kültürel kimlik gibi uygarlık bileşeni erdemlerin doğduğu yerdir. Ve bu erdemler mimari ile birlikte oluşmaktadır. UİA 2005'in teması olan "Kentler ve Mimarlık" bağlamında

Kongre, kent ve mimarlık olguları arasındaki kavramsal çözümlenin ve ayrışmanın, siyasal, ekonomik ve teknolojik nedenlerini sorgulama gerekliliğinin birincil önemini vurgulamaktadır.

Küreselleşme bu erdemleri yok eden bir süreç olmalıdır. Bu sürecin bu günkü gelişme stratejisinin dünya için büyük bir tehlike olduğuna inanan XXII. Kongre, kentler ve mimarlığın yeniden buluşmasının öncelikli koşullarını;

- Yaşamı ve çevreyi tahrip eden tüketim ekonomisinin yerine yoksulluğu önleyecek bir üretim ekonomisi;
- Toplumların kültürel kimliğini yok etmeyen bir mimarlık ve çevre öğretisi;
- Barışın bütün politikardan önce gelen mutlak varlığı;
- Ulusları köleleştiren bir uluslararası egemenlik mekanizması yerine, öz kaynaklarının talanına izin vermeyen bir uluslararası işbirliği;
- Ve bilginin evrenselliği,

olarak belirlemekte; bu ilkelere dayalı insancıl, kültürel ve uygarlıkları gözeten bir küreselleşme için ulusal ve uluslararası tüm ortamlarda tüm kesimler arasında işbirliği ve ortaklık önermektedir.

XXII. Dünya Mimarlık Kongresi, İstanbul'da bu saptamaları yaparken;

- Barınmanın bir temel insan hakkı olduğu gerçeğiyle birlikte kentlere göç edenlerin ve fakirlerin yerleşme sorunlarını, sağlık ve eğitim kadar kutlu bir hak olarak kabul eden; bu bağlamda kent topraklarının rant aracı olmaktan kurtulmasını sağlayacak politikalar ve bu düşüncelerin gelişmesini sağlayan kavramsal açılımlar;
- Kent topraklarına bir rant alanı olarak bakmaktan uzaklaşmış, yaşanabilir ve mutlu olunan ortamlar yaratmaya öncelik veren belediyeler ve hükümetler;
- Tarihsel birikimlere dayalı kültürlerin evrensel değerlerle buluşmasını sağlayan bir kent ve mimarlık politikası, ve bu amaçla tarihsel kalıtın insanlığın ortak mirası olarak bugünle bütünleşmesinin sağlanması;
- Çağdaş mimarlığın tarihsel mimari emeği ve yaratıcılığı dışlayan değil, bu birikimi kendi "bellek" zenginliği olarak da değerlendirerek, kimlikli yarınları hedefleyen bir bugünü yansıtacak özde gelişmesi;

konularında dünya mimarlarının ortak düşüncelerini yansıtmaktan onur duymakta; bu bildirgenin kentleşme, mimarlık, çevre ve kültüre bağımlı kalkınma politikalarında tüm kesimlerle birlikte hükümetlerce değerlendirilmesi dileğini ilan etmektedir.

UIA Uluslararası Meslek Standartları Mutabakat Metni Politikalarına İlişkin Öneri Kılavuzlar: Etik ve Davranış

Çeviri: Aykut Ülkütekin, Arif Şentek

Etik ve Davranış konusundaki UIA Mutabakat Metni Kılavuzu, mimarların danışmanlık hizmetinde üstlendikleri yükümlülükleri gerçekleştirebilmeleri için gerekli olan davranış ilkelerini tanımlamaktadır. Söz konusu ilkeler, mesleğin hizmet verdiği ve zenginleştirdiği topluma; müşterilere ve mimarlık ürünlerinin kullanıcılarına ve yapıları çevrenin şekillenmesine yardımcı olan inşaat sanayilerine; ve gerek mesleğin gerekse toplumun mirasını oluşturan bir bilgi ve yaratı devamlılığı olan mimarlık sanat ve bilimine karşı yükümlülükleri kapsamaktadır. Bu Kılavuz ile, UIA üye kesimleri, kendi etik ve davranış usulleri arasına, önerilen Mutabakat Metni Kılavuzlarındaki hükümleri katmaları ve bunlar uluslararası mevzuat ve mimarın kendi ülkesindeki yasalarla yasaklanmadığı sürece, üyelerinin mesleki hizmet verdikleri ülkelerin ve idari birimlerin yürürlükteki etik ve davranış kurallarına uymaları koşulunu getirmeleri yönünde teşvik edilmektedir. Yayımlamakta olduğumuz metin, Haziran 1999'da kabul edilmiştir.

Metne Türkçe olarak ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/5-TR.pdf>

Metnin İngilizce orijinaline ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/5.pdf>

MUTABAKAT METNİ POLİTİKASI

UIA'nın mevcut Danışmanlık Hizmetlerinde Uluslararası Ahlak Kuralları belgesi halen yürürlükte. UIA üye kesimleri, kendi etik ve davranış usulleri arasına, önerilen Mutabakat Metni Kılavuzlarındaki hükümleri katmaları ve bunlar uluslararası mevzuat ve mimarın kendi ülkesindeki yasalarla yasaklanmadığı sürece, üyelerinin mesleki hizmet verdikleri ülkelerin ve idari birimlerin yürürlükteki etik ve davranış kurallarına uymaları koşulunu getirmeleri yönünde teşvik edilmektedir.

GİRİŞ

Mimarlık mesleğinin üyeleri, kendilerini profesyonellik, dürüstlük ve yetkinlikte en yüksek standartlara ve mümkün olan en yüksek nitelikte ürün vermeye adanmış ve bu yolla topluma, toplumlarının ve kültürlerinin yapıları çevrelerinin gelişmesi için esas olan kendine özgü bilgi, beceri ve yetenekler sunan kişilerdir. Aşağıda, mimarların danışmanlık hizmeti üstlendikleri zaman yukarıda değinilen yükümlülüklerini gerçekleştirebilmeleri için gerekli olan davranış ilkeleri verilmektedir.

Bu ilkeler, nerede uygulanırsa uygulansın, bütün mesleki faaliyetler için geçerlidir. Söz konusu ilkeler, mesleğin hizmet verdiği ve zenginleştirdiği topluma; müşterilere ve mimarlık ürünlerinin kullanıcılarına ve yapıları çevrenin şekillenmesine yardımcı olan inşaat sanayilerine; ve gerek mesleğin gerekse toplumun mirasını oluşturan bir bilgi ve yaratı devamlılığı olan mimarlık sanat ve bilimine karşı yükümlülükleri kapsamaktadır.

1. İLKE: GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER

Mimarlar, mimarlık sanatı, bilimi ve işini kapsayan ve eğitim, yetişme ve deneyim yolu ile gelişen sistematik bir bilgi ve kuram bütününe sahiptir. Mimarlık alanındaki öğrenim, eğitim ve sınav süreci, mesleğe ilişkin hizmeti vermek üzere bir mimarın görevlendirilmesi durumunda, o mimarın bu hizmetleri doğru bir şekilde yapmasını olanaklı kılan kabul edilebilir standartlara ulaştığı konusunda kamuoyuna güvence vermek üzere yapılandırılmıştır. Mimarların en genel yükümlülükleri; mimarlık sanatı ve bilimine ilişkin bilgilerini yitirmemek ve iletmemek, mimarlığın bir bütün

olarak verdiği katkıya saygılı olmak ve gelişmesine katkıda bulunmak ve mimarlık sanatı ve bilimi ve işi ile uğraşırken bilgiye dayanan ve tarafsız mesleki değerlendirmeleri bütün diğer amaçların üstünde tutmaktır.

Standart - 1.1 : Mimarlar, mesleklerinin uygulanması için geçerli olan alanlardaki mesleki bilgi ve becerilerini sürekli olarak geliştirmek üzere çaba harcayacaktır.

Standart - 1.2 : Mimarlar, sürekli olarak, estetik kursuzluk ve mimarlık alanındaki öğrenim, araştırma, eğitim ve meslek pratiği standartlarının yükseltilmesine çalışacaktır.

Standart - 1.3 : Mimarlar, mümkün olduğu ölçüde, ilgili sanatları destekleyecek ve yapı endüstrilerinin bilgi birikimi ve yeterliliğine katkıda bulunacaktır.

Standart - 1.4 : Mimarlar, kendi bürolarında, izleme ve değerlendirme usullerini de içeren uygun ve etkin süreçlerin yerleştirilmesini ve işlerini etkin bir şekilde yürütebilmelerini olanaklı kılabacak yeterli sayıda kalifiye ve denetlenen eleman bulunmasını sağlayacaktır.

Standart - 1.5 : Bir işin, mimar adına onun bir elemanı veya mimarın doğrudan denetimi altında çalışan başka herhangi bir kişi tarafından yürütülmesi durumunda, mimar bu kişinin söz konusu işi yapabilmek için yeterli yetkinliğe sahip olmasından ve eğer gerekiyorsa, uygun şekilde denetlenmesinden sorumludur.

2. İLKE: TOPLUMA KARŞI YÜKÜMLÜLÜKLER

Mimarlar, mesleklerine ilişkin yasaların özüne ve hükümlerine uymak konusunda topluma karşı sorumluluk taşırlar ve meslekleri ile ilgili faaliyetlerinin sosyal ve çevresel etkilerini dikkatle göz önüne almaları gerekir.

Standart - 2.1 : Mimarlar, bünyesinde mimarlık ürünü yarattıkları toplulukların değerler sistemine ve doğal ve kültürel mirasına karşı saygılı davranacak ve bunların korunmasına yardımcı olacaktır. Mimarlar, çevrenin ve bu çevre içindeki yaşam ve yaşam ortamı kalitesinin sürdürülebilir bir şekilde iyileştirilmesi yönünde çaba gösterecek ve yaptıkları işin, bu işin verdiği ürünleri kullanması veya bunların varlığından yararlanması beklenebilecek herkesin en geniş anlamdaki çıkarları üzerindeki etkilerini tam olarak gözecektir.

Standart - 2.2: Mimarlar, kendilerini veya mesleki hizmetlerini hiç bir zaman doğruluktan uzak, yanıltıcı veya aldatıcı bir şekilde sunmayacak ve tanıtmayacaktır.

Standart - 2.3 : Bir mimarlık firması kendisini yanıltıcı bir şekilde tanıtmayacaktır.

Standart - 2.4 : Mimarlar, mesleki faaliyetlerini yürütürken yasalara uyacaktır.

Standart - 2.5 : Mimarlar, mesleki hizmet verdikleri veya böyle bir hizmeti vermeyi amaçladıkları ülkelere ve yönetim birimlerinin yürürlükteki yasalarına ve etik ve davranış kurallarına uyacaktır.

Standart - 2.6 : Mimarlar, uygun olduğu oranda, vatandaşlar ve meslek adamları olarak toplumsal faaliyetlere katılacak ve mimarlıkla ilgili konularda toplumun bilinçlendirilmesine destek verecektir.

3. İLKE: İŞVERENE KARŞI YÜKÜMLÜLÜKLER

Mimarlar, mesleki işlerini sadakatle, bilinçle, yetkince ve profesyonel bir şekilde yürütmek konusunda işverene karşı yükümlülük taşımaktadır ve bütün mesleki hizmetlerin sağlanmasında geçerli teknik ve mesleki standartları göz önünde tutarak, önyargısız ve tarafsız değerlendirmeler yapmalıdır. Mimarlık sanatı, bilimi ve işinin yapılmasında bilgiye dayalı ve mesleki görüşler başka her türlü amaçtan önce gelmelidir.

Standart - 3.1 : Mimarlar, meslekleri ile ilgili bir işi, ancak işin gerektirdiği yeterli bilgi ve yeteneğe sahip olduklarından ve işverene verecekleri her türlü taahhütü yerine getirmeleri için gerekli finansal ve teknik kaynağın sağlanacağından emin oldukları zaman üstlenecektir.

Standart - 3.2 : Mimarlar meslekleri ile ilgili işlerini gerekli beceri, dikkat ve özenle yürütecektir.

Standart - 3.3 : Mimarlar meslekleri ile ilgili işlerini gereksiz gecikmelere yol açmadan ve kendi kontrollerinde olduğu sürece, üzerinde anlaşılmış makul bir süre içinde yürütecektir.

Standart - 3.4 : Mimarlar, işverene onun adına yaptıkları işlerin ilerleme durumu ve işin niteliğini veya maliyetini etkileyecek hususlar hakkında sürekli bilgi verecektir.

Standart - 3.5 : Mimarlar, kendileri tarafından işverene verilen bağımsız görüşlerden sorumlu olacak ve mesleki bir hizmeti ancak, kendileri ve danışman olarak tutabilecekleri kişiler söz konusu alanlarda öğrenim, eğitim veya deneyim itibarıyla yeterli düzeydeyse üstlenecektir.

Standart - 3.6 : Mimarlar, ilgili taraflar, başta aşağıda belirtilen hususlar olmak üzere, bu görevlendirmeye ilişkin açık ve yazılı bir anlaşmaya varmadan, mes-

lekleri ile ilgili herhangi bir iş üstlenmeyecektir:

- İşin kapsamı;
- Sorumlulukların dağılımı;
- Sorumluluklara ilişkin herhangi bir kısıtlama;
- Ücret veya ücretin hesaplanma yöntemi;
- İlişkinin sona erdirilmesine ilişkin hükümler.

Standart - 3.7 : Mimarlar yapılacak ödemeler sadece görevlendirilmeleri ya da işe alınmalarına ilişkin yazılı sözleşmede belirtilen ücretler ve primler olacaktır.

Standart - 3.8 : Mimarlar bir işi alabilmek için özendiriçi herhangi bir teklifte bulunmayacaktır.

Standart - 3.9 : Mimarlar müşterilerinin işlerinin mahremiyetine saygı gösterecektir ve gizli bilgileri, müşterinin veya örneğin açıklama yapılmasının mahkeme kararı ile talep edilmesi durumunda olduğu gibi, başka bir yetkili mercinin önceden izni olmadan açıklamaları gerekir.

Standart - 3.10 : Mimarlar, işverenlerine, mal sahiplerine veya yüklenicilere bilgileri dahilinde olan ve bir çıkar çatışması yaratabilecek önemli durumları bildirecek ve bu durumun söz konusu kişilerin yasal haklarını zedelememesini veya mimarın başkaları tarafından üstlenilen işler konusunda tarafsız olarak değerlendirme yapabilme görevini engellememesini sağlayacaktır.

4. İLKE: MESLEĞE KARŞI YÜKÜMLÜKLER

Mimarlar, mesleğin dürüstlük ve şerefini korumakla yükümlüdür ve davranışlarında her zaman başkalarının geçerli hak ve çıkarlarına saygılı olacaklardır.

Standart - 4.1 : Mimarlar mesleki faaliyetlerini dürüstçe ve hakça yürütecektir.

Standart - 4.2 : Bir mimar, adı mimarların kayıt listesinden kendi isteği dışındaki nedenlerle çıkartılan veya varlığı kabul edilmiş bir mimarlık örgütü üyeliğinden uzaklaştırılmış olan uygunsuz kişilerle ortaklık kurmayacak veya böyle bir kişi ile ortak-yönetici konumunda olmayacaktır.

Standart - 4.3 : Mimarlar, eylemleri ile, mesleğin saygınlık ve dürüstlüğünü sergilemek konusunda çaba gösterecek ve herhangi bir eylem veya davranışın birlikte çalıştıkları kişilerin güvenini sarsmasına olanak vermemesi ve mimarlarla işi olan halkın yanıltılmaya, sahtekarlığa ve aldatılmaya karşı korunabilmesi için, kendi temsilci ve çalışanlarının da davranışlarını bu standarda uyarlamalarını sağlayacaktır.

Standart - 4.4 : Mimarlar, ellerinden geldiğince, mi-

marlık alanındaki bilgi, kültür ve eğitimin gelişmesine katkıda bulunacaktır.

5. İLKE: MESLEKTAŞLARA KARŞI YÜKÜMLÜKLER

Mimarlar haklarına saygılı olmalı ve meslektaşlarının mesleki amaç ve katkıları ile yaptıkları işlere başkaları tarafından sağlanan katkıları görmezden gelmemelidir.

Standart - 5.1 : Mimarlar ırk, din, özürllülük, medeni hal veya cinsiyet ayırimcılığı yapmayacaktır.

Standart - 5.2: Mimarlar, kendisi tarafından kesin olarak yetkilendirilmedikleri sürece, başka bir mimarın fikri eserlerini kullanmayacak veya fikirlerinden haksız bir şekilde yararlanmayacaktır.

Standart - 5.3 : Mimarlar, bağımsız danışman olarak hizmet verirken, kendilerinden istenmeden ücret teklifi yapmayacaktır. İşverenin ve toplumun, mimarın sunacağı eksik ve olağandışı talepler içeren bir hizmetten korunabilmesi ve verilecek hizmetin niteliğini ve kapsamını açıkça tanımlayan bir ücret teklifi hazırlayabilmesi için, mimarın, projenin niteliği ve kapsamı hakkında yeterli bilgiye sahip olması gerekir.

Standart - 5.4 : İşverenin ve toplumun mimarın sorumsuzca sunacağı eksik bir hizmetten korunabilmesi için, mimarlar, bağımsız danışman olarak yaptıkları ücret tekliflerinde, aynı hizmet için başka bir mimar tarafından önerilen ücret teklifine göre değişiklik yapmayacaktır.

Standart - 5.5 : Mimarlar başka bir mimarın görevini elinden almaya girişmeyecektir.

Standart - 5.6 : Mimarlar UIA veya kendi üye kesimleri tarafından uygun görülmediği ilan edilen hiç bir mimarlık yarışmasına katılmayacaktır.

Standart - 5.7 : Mimarlar bir yarışmada jüri üyeliği yaptıktan sonra o işle ilgili hiçbir görev üstlenmeyecektir.

Standart - 5.8 : Mimarlar başka bir mimarın çalışmalarını kötü niyetle veya haksız bir şekilde eleştiremeyecek veya bu çalışmalarını gözden düşürmeye kalkışmayacaktır.

Standart - 5.9 : Mimarlar kendilerine bir proje veya herhangi bir başka mesleki hizmet teklifi ile gelindiği zaman, başka bir mimarın halen aynı müşteri ile söz konusu iş veya mesleki hizmetle ilgili bir anlaşması olduğunu biliyorsa veya bu ilişkiyi makul bir irdeleme ile kesin olarak öğrenebiliyorsa, diğer mimarı durumdan haberdar edecektir.

Standart - 5.10 : Mimarlar, başka bir mimarın yaptığı bir iş konusunda görüş vermek üzere görevlendirildikleri zaman, bu davranış ilerde açılacak veya halen devam etmekte olan bir hukuk davasını açıkça etkilemediği sürece, diğer mimarı durumdan haberdar edecektir.

Standart - 5.11 : Mimarlar ortakları ve çalışanları için uygun bir çalışma ortamı sağlayacak, onlara emeklerinin karşılığını adil bir şekilde verecek ve mesleki gelişmelerini olanaklı kılacaktır.

Standart - 5.12 : Mimarlar kişisel ve mesleki maddi durumlarının yasal bir şekilde ve özenle yönetilmesini sağlayacaktır.

Standart - 5.13 : Mimarlar mesleki ünlerini kendi sundukları hizmet ve gösterdikleri performans üzerine inşa edecek, diğer kişilerin yaptıkları mesleki çalışmalarını görmezden gelmeyecek ve bunlara gerekli değeri verecektir.

UIA Uluslararası Meslek Standartları Mutabakat Metni Politikalarına İlişkin Öneri Kılavuzlar: Sürekli Mesleki Gelişim

Çeviri: Aykut Ülkütekin, Arif Şentek

Mesleki derecesini alan kişilerin profesyonel hayatları boyunca gelişimlerini sürdürebilmeleri için çeşitli konularda düzenli olarak eğitim görmeye devam etmesi gerektiği fikrine dayalı olan Sürekli Mesleki Gelişim (SMG), tüm dünyada hem mimarlık hem de diğer mesleklerin gündeminde olan bir konu. UIA da "hızlı bir evrimin meydana geldiği, teknolojilerin günlük olarak geliştikleri bir dünyada, mimarların güncel gelişmeleri takip etmeleri ve alanlarında verimli olmaları" için SMG'nin önemini vurguluyor. Yayımlamakta olduğumuz metin, 1997 yılından itibaren yapılan çalışmalar sonucunda Haziran 1999 tarihinde kabul edilmiştir. UIA ülkelerini SMG sistemlerini desteklemeye davet etmekte ve mesleki gelişim kredilerinin karşılıklı tanınması için bir çerçeve sağlamayı amaçlamaktadır. Bu sayımızdaki haberler arasında da yer aldığı gibi UIA, uluslararası ortamda geçerli olabilecek bir Sürekli Mesleki Gelişim sistemi geliştirme konusunda çalışmalar yürütmektedir. Bu konudaki tartışmalar yoğun bir şekilde sürerken ve Mimarlar Odası tarafından kurulan Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi (SMGM) de mesleki gelişim programlarının pilot uygulamalarını başlatırken, bu metni bir kez daha hatırlatmanın önemli olduğunu düşünüyoruz.

Metne Türkçe olarak ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/6-TR.pdf>

Metnin İngilizce orijinaline ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/6.pdf>

Mimarlar Odası tarafından kurulan SMGM'nin yakında açılacak web sayfası:

<http://www.mimarlarodasi.org.tr/smgm>

MUTABAKAT METNİ POLİTİKASI

UIA, üye kesimlerini, kamu yararı adına ve bir üyelik yükümlülüğü olarak sürekli mesleki gelişimi savunma yönünde teşvik etmektedir. Mimarlar sunacakları hizmetleri gerçekten verebilecek güçte olduklarından emin olmalı ve davranış kuralları, mimarları "Bir Mimarda Aranılan Temel Koşullar" başlığı altında ve bunun ilerdeki değişikliklerinde tanımlanan çeşitli alanlarda saptanan standartları korumakla yükümlü kılmalıdır. Bu arada, UIA kayıt yenileme için gereken sürekli mesleki gelişim bağlamındaki gelişmeleri izlemeli ve tüm ülkeler için, karşılıklılığın sağlanmasını kolaylaştıracak kılavuzlar önermeli, bu konuda politikalar geliştirmeyi sürdürmelidir.

KILAVUZ

Sürekli mesleki gelişimle kastedilen, daha üst düzey bir diplomaya yönelik formel eğitim değil, mimarların bilgi ve becerilerinin toplumun ihtiyaçlarına uy-

gun olmasını garantiye alan, bunların yitirilmemesini, zenginleştirilmesini veya artırılmasını sağlayan ve yaşam boyu süren bir öğrenme sürecidir.

UIA politikası, üye kesimlerini, sürekli mesleki gelişimin her mimarın kendi sorumluluğu olduğunu öngören bir yaklaşım izlemeleri yönünde teşvik eder. Mimarların sürekli mesleki gelişimi ayrıca kamu yararına da yararlıdır.

UIA'nın sürekli mesleki gelişime ilişkin kılavuzunun amacı, UIA üye kesimlerine kendi mevcut mesleki gelişim politikalarını değerlendirebilecekleri bir standartlar dizisi sağlamaktır.

Bu, politikaları birbirleri ile tutarlı kılacak ve gelecekte, alınan mesleki gelişim "kredileri"nin üye kesimler arasında karşılıklı olarak tanınmasına ve birinden diğerine aktarılmasına olanak verecektir.

UIA'nın sürekli mesleki gelişim kılavuzunun öncelikli amaçlarından biri de üye kesimler arasında "mesleki gelişim kredileri"nin karşılıklı kabulü için bir çerçeve sağlamaktır.

UIA'nın üye kesimlerinde uygulanacak sürekli mesleki gelişim sisteminin anahtar unsurları şunları içermelidir:

- Sürekli mesleki gelişim hizmetleri ve kurslarının belirlenmesi, bir taramadan geçirilmesi ve değerlendirilmesine ilişkin önerilen usuller;
- Gerek mimarların kendi başlarına yürüttükleri programlar, gerekse bu hizmeti sağlayan kayıtlı kuruluşların sundukları programlar için önerilen program kriterleri;
- Sürekli mesleki gelişim programlarının tasarlanma ve sunulma süreçlerine araştırma ve ihtiyaç değerlendirme faktörlerinin entegre edilmesi için önerilen kriterler;
- Öğrenme sürecinde ağırlığın, katılımcı ve eğitimi verenler arasında karşılıklı etkileşimi artıran eğitim faaliyetlerinin özendirilmesi dahil olmak üzere, öğrenen kişiye ve kazanılan bilgiye verilmesini sağlamayı amaçlayan yöntem önerileri. Örneğin, karşılıklı etkileşim esasına dayanan programlara, bu etkileşimin olmadığı programlara kıyasla aynı eğitim süresi için daha fazla "kredi" verilebilir.
- Bir program süresinde gerçekten ne kadar öğrenildiğini değerlendirecek araçlar olarak ve gerek eğitimi verenleri gerekse katılımcıları mevcut karşılıklı etkileşimi artırma yolunda özendirecek ve katılım-

cıları öğrenme sürecine katacak program kalite düzeyi ve standartlarına ilişkin öneriler. Katılımcılara verilecek krediler hem programın süresine (kursta geçen süre) hem de programın eğitsel kalitesine göre belirlenmelidir.

- Eğitimi verenlerin bu hizmeti kullananlara geri besleme yapmasına olanak verecek ve faaliyetin etkinliğinin izlenip denetlenmesi için gerekli kurs değerlendirmelerinin toplanmasını sağlamak üzere önerilen usuller;
- Katılımcılar ve eğitimi verenler açısından yeterli açıklıkta ve geciktirilmeksizin işlenen, katılımcıların hakettiği ve genel geçerliliği kanıtlanmış "sürekli eğitim kredileri"nin kaydedildiği, kayıtlı kuruluşların verdiği uluslararası düzeyde geçerli olabilecek programlara olanak tanıyan, tescil ve üyeliğin devamı için belirli "kredi"de sürekli eğitim almış olmak koşulu öngören tescil kurumları ve meslek örgütlerinin bu taleplerini karşılayacak güvenilir bilgiler içeren bir kayıt sistemi önerisi;
- Her takvim yılında kazanılması gereken "öğrenim birimi" sayısına ilişkin öneriler;
- Halk sağlığı, güvenliği ve esenliğinin korunması konularına ilişkin asgari "mesleki gelişim kredileri" gereksinimleri için öneriler,

UIA'nın sürekli mesleki gelişim sistemi; bilgileri, deneyimleri ve araştırmaları ile başarılı bir sonucun elde edilebilmesi için katkıda bulunan çok sayıda kayıtlı eğitim veren kuruluş ile, bu sürece katılan UIA üye kesimleri için yüksek kalitede eğitim standartları belirlemelidir.

Avrupa'daki Mimarlar İçin Sürekli Mesleki Gelişim Kılavuzu

Çeviri: Tuğçe Selin Tağmat

Sürekli Mesleki Gelişim, Avrupa Birliği tarafından yayımlanan birçok direktifte mesleki yetkinlik ve kamu yararı açısından bir gereklilik olarak ifade edilmektedir. Benzer düşüncelerden hareketle, Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE) de 2010 yılına kadar tüm üyelerinin sistematik bir şekilde SMG sistemlerini yürütür hale gelmelerini hedeflemektedir. ACE tarafından bu amaçla üretilen kılavuz, 19-20 Kasım 2004 tarihlerinde Brüksel'de gerçekleştirilen ACE Genel Kurulu'nda Avusturya'nın karşı oyuyla onaylanmıştır.

Metne Türkçe olarak ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/smgavrupa.pdf>

Metnin İngilizce orijinaline ulaşmak için:

<http://www.mo.org.tr/UIKDocs/cpdeurope.pdf>

Mimarlar için Sürekli Mesleki Gelişim (SMG), Avrupa düzeyinde, hem meslekle hem de kamu yararıyla ilişkilidir. SMG'nin önemi AB direktiflerinde de belirtilmekte, ayrıca Avrupa'nın genişletilmiş yapısı da sürekli eğitimi daha da gerekli kılmaya başlamaktadır. Eğitim ve pratikte çeşitlilik arttıkça, SMG profesyonel mimarlar ve bağlı buldukları kuruluşlar için bir gereklilik haline gelmektedir.

ACE, bu sürekli eğitimin geliştirilmesinin çok önemli bir konu olduğunu düşünmektedir (bkz. Ek). Avrupa düzeyinde bu konuyla ilgili verimli sonuçlar alınabilmesini sağlayacak yaklaşımları desteklemek istemektedir. ACE, 2010 yılına kadar üye kuruluşlarının tümünde SMG'nin kabul görmesini sağlama hedefini izlemektedir. Bu, mimarlar için, her yıl tekrarlanacak sistematik bir SMG uygulamasını hayata geçirecektir.

Mimarlar için SMG, mesleki alana uygun bir şekilde oluşturulmuş bir program ve çerçeve bağlamında mimarlar tarafından yürütülen planlı ve düzenli bir etkinlik olarak tanımlanabilir. Bu etkinlik, mimarların kişisel kültürlerini, meslek pratiklerini ve yetkinliklerini geliştirmeyi ve korumayı, sürekli bir değişim içinde olan sanat, bilim ve teknoloji konusunda olduğu kadar estetik, sosyal ve yasal alanlardaki bilgilerini güncellemeyi amaçlamaktadır.

SMG, bütün bir mimarlık eğitimi programının üçüncü aşaması değerlendirilebilir. Mimarlık kültürüne ilişkin temel ilkelerin ve tasarım sürecine ilişkin yaklaşımların öğrenildiği ilk eğitim aşamasının ve mesleki deneyimin kazanıldığı ikinci aşamanın bir bütünleyicisidir.

2001 yılında SMG Şartı'nı kabul eden ACE üyesi meslek kuruluşları, mevcut örnekleri kullanarak, tüm Avrupa'da temsil ettikleri mimarlar için yüksek ve eşit düzeyde oluşturulacak SMG programlarını destekleme sorumluluğunu almış bulunmaktadır. Bu programlar, 2010 yılından itibaren tamamen operasyonel hale gelecek şekilde geliştirilecektir.

Bu belge, meslek kuruluşlarının SMG politikalarına ilişkin eylemlerinde yararlanabilecekleri bir kılavuz niteliğindedir.

Avrupa'daki Mimarlar İçin Neden SMG Programı Oluşturmalıyız?

1. İçinde bulunduğumuz yeni Avrupa bağlamında, toplumu, tüketicileri, işverenleri ve politikacıları, Avrupa'nın her yerindeki mimarların yetkinliklerinin, nitelikleri yükseltmenin en önemli göstergesi olan SMG süreci aracılığıyla sağlandığı ve geliştirildiği konusunda temin etmek en önemli konulardan biridir.

2. Mimarlık, toplumun mekânsal ve çevresel organizasyonuna önemli ölçüde katkı sağlamaktadır; bu nedenle de, gelecek nesillere bırakılacak mirasa ilişkin endişelerimizi ifade eden sürdürülebilir kalkınma olgusu, mimarlık pratiğine ilişkin yeni yaklaşımlar da getirmektedir.

3. Teknolojiler, yasal düzenlemeler ve elde edilebilir malzemeler sürekli değişmektedir. Bu nedenle mimarların mesleklerinin başından itibaren kazandıkları yetkinliği sürdürebilmeleri için bu farklı konulardaki bilgileri sürekli geliştirmeleri gerekir.

4. Benzer şekilde, işverenler ve kullanıcılardan gelen talepler de sürekli değişime uğramaktadır ve bu da sözkonusu sorunlara karşı üretilecek mimari çözüm önerilerine önemli ölçüde yansımaktadır.

5. Mimari müdahalenin talep edildiği alanlar çok çeşitli ve fazla sayıdadır. Mimarlar, yetkinliklerini sürdürebilmek ve o ana kadar uğraşmaya yeterince fırsat bulamadıkları birçok farklı, kendine özgü alanda yeni beceriler kazanabilmek için yaşamları boyunca eğitimlerini geliştirme olanağına sahip olmalıdırlar.

SMG Ne Şekilde Oluşturulabilir?

Bu kılavuzda belirtilen noktalar, mimarlar için SMG konusunda, Avrupa koşullarının çeşitliliğini dikkate alması gereken fakat aynı zamanda ulaşılması gereken hedefleri ve ACE üyesi kuruluşların çalışmalarında nasıl bir yol izleyeceklerini belirleyen, esnek bir yaklaşım önermektedir.

1. SMG ile ilgili tüm eylemlerin olmazsa olmaz ilk koşulu, her ülkede SMG'de kullanılacak kamusal ve özel kaynakların bir envanterinin çıkarılması ve değerlendirilmesinin yapılmasıdır.

2. Bir SMG programı, ancak yeterli bir değerlendirme sonucunda belli bir kalite standardını ve gerçek bir mesleki ihtiyacı karşıladığı belirlendikten sonra onaylanmalıdır.

3. Aşağıdaki üç ilke üzerine kurulu, mimarların gönüllü yaklaşımını öngören bir SMG sistemi öneriliyor:

a) SMG programlarına ilişkin tüm içerik, ücret ve mali destek bilgilerini kolaylıkla erişilebilir hale getirmek;

b) Mimarların sürekli bir SMG yaklaşımı benimsemelerini sağlamak ve kendilerine göre bir SMG planı çıkarmalarına olanak vermek. Bu SMG planı farklı bilgi alanları dikkate alındığında dengeli bir şekilde oluşturulmalı fakat aynı zamanda her mimarın istediği kursu alabilme özgürlüğünü sağlamak;

c) Mimarların kendilerine ait bir SMG plan değerlendirmesi yapmalarına ve aynı zamanda bunun bir ka-

yıt sistemi içinde tutulmasına olanak sağlamak.

4. SMG'ye ilişkin ortak bir Avrupa standardı oluşturmak üzere mimarlar tarafından tamamlanan SMG programları için bir tanıma sistemi oluşturmak. Bu standart, kalite güvencesine benzer şekilde, Avrupa düzeyinde bir tanıma kriteri sağlayacaktır. Ayrıca bu standart, farklı durumlara uyarlanabilecek ve hem uluslar hem de Avrupa düzeyinde gerçekleştirilebilecek bir prosedürle garanti altına alınacaktır.

5. İstekli olan mimarlık meslek kuruluşlarının üyeleri için SMG'yi zorunlu tutmaları desteklenmektedir. Bu kuruluşlara üyelik genellikle belirli bir davranış kuralları sistemine uymayı gerektirir; SMG programına uyum sağlamanın da bu etik kurallar arasına katılması oldukça doğaldır.

SMG Nasıl Finanse Edilir?

1. SMG programının etkili olabilmesi için arz ve talep arasında bir denge olmalıdır. Verilecek hizmeti geliştirmek ve talebi yerine getirebilmek için gerekli mali kaynakları uygun bir şekilde tanımlamak gerekir. Birçok kaynak mevcuttur, fakat bunlar genellikle verimli şekilde kullanılamazlar. Bu kaynakları tek bir amaç için, mesleki yaşamboyu öğrenimi aşımak için kullanmak üzere verimli bir şekilde dağıtmak gerekir.

2. Başlangıç aşamasında hızlıca aşağıdaki mali kaynakları sıralamak mümkündür. Bu kaynakların biraraya getirilerek nasıl birbirlerini tamamlayabileceğine bakılmalıdır.

a) Mesleki yaklaşımları kapsamında programa katılımda bulunan mimarlar ve mimarlık şirketleri.

b) SMG ve benzeri sosyal amaçlar için para toplayan ortak kuruluşlardan gelen fonlar.

c) İnşaat sektöründe malzeme veya hizmet sağlayan özel şirketlerden gelen özel kaynaklar. Bu bütçe şirketlerde pazarlama etkinlikleri kapsamında ayrılmaktadır.

d) Her ülkenin SMG etkinlikleriyle ilgili çalışan kamu kuruluşlarına doğrudan ayırdığı kaynaklar.

e) SMG ile ilgili tanıtım ve koordinasyon programlarına destek olan Avrupa kaynakları.

Bu Kılavuz Nasıl Kullanılmalıdır?

Avrupa Mimarlar Konseyi, SMG etkinliğinin mimarlık mesleği açısından orta ve uzun vadeli öneme sahip olduğunu düşünmektedir. Her ulusal meslek kuruluşunun kendine özgü bir mesleki tarihi vardır. Farklı ulusal koşullara bağlı olarak oldukça çeşitli SMG girişimleri bulunmaktadır.

Bu nedenle, ortak kriterler üzerine kurulu sistematik bir yaklaşım önem kazanmaktadır. Böylece, mimarların yüksek düzeyde bir SMG programını sürdürdüklerini gösterecek bir Avrupa standardını oluşturmak mümkün olacaktır.

Burada ihtiyaç duyulan, her üye meslek kuruluşunun bu sürece gönüllü bir şekilde bağlanmasından başka bir şey değildir. Bu bağlılık ahlaki ve etik bir yaklaşım üzerine kurulacaktır; yürütülmesi her zaman zor olan ceza sistemi tercih edilmemiştir. Bahsi geçen standart mesleğimizi yetkinlik ve itibar açısından toplumun gözünde iyi bir konuma getirecektir.

Bu kılavuzun gerçekleştirilmesi, tüm üye meslek kuruluşlarının hem yaklaşım hem de deneyimlerin paylaşılması açısından gerçek ve aktif bağlılığını gerektirmektedir.

EK

Kasım 2001'de Kabul Edilen ACE Şartı: SÜREKLİ MESLEKİ GELİŞİM ŞARTI

Akademik eğitim, mimarlık araştırması, meslek pratiği ve Sürekli Mesleki Gelişim, yapıları çevremizin sürdürülebilirliğini yaratan, koruyan ve sağlayan yüksek nitelikli mimarların yetiştirilmesinde birbirinden ayrılmayacak aşamalardır. Değişimin bir norm haline geldiği ve yüksek performans beklentisinin artmakta olduğu bir dünyada Sürekli Mesleki Gelişim'e duyulan ihtiyaç açıktır. Her meslek, üyelerinin mesleği ilgilendiren alanlardaki gelişmelerin hızına ayak uydurması için uygun yöntemi bulmalıdır.

Bu Şart'ı hazırlayan Avrupa Mimarlar Konseyi'ne üye meslek kuruluşları, Sürekli Mesleki Gelişim'in mesleğin işverenlere, topluma ve gelecek kuşaklara karşı sorumluluğunu yerine getirebilmesini temin etmek

için kesin bir ihtiyaç olduğunu kabul etmektedirler. Bu Şart'ın amacı, metni imzalayan tüm tarafların Sürekli Mesleki Gelişim alanında bireysel programlar hazırlarken dikkate almaları gereken beş önemli ilkeyi açıklamaktır:

1. Bir Sürekli Mesleki Gelişim programını kabul eden her üye kuruluş, böyle bir programa katılımın kuruluşu üye her mimar için ahlaki bir gereklilik olduğunu Davranış Kuralları kapsamında belirtmelidir. Bazı ülkelerde, üyelerin SMG programına katılmasının yasal düzenlemeler aracılığıyla yasal bir zorunluluk haline getirilmesi uygun olabilir.

2. Üye kuruluşlar arasında meslek uygulamalarının daha iyi bir şekilde uyumlaştırılması kapsamında, tüm ACE üyesi kuruluşlar ACE tarafından yayınlanan kılavuzu takip etme sorumluluğunu üstlenmektedirler.

3. Mimarlık uygulaması kültürel bir uğraştır. ACE üyesi kuruluşlar, SMG programlarının mimarlık kültür, sanatsal ifade, teknolojik yenilik ve meslek pratiği gelişimini ve hepsinden önce mimarlık pratiğinde yüksek nitelikte mimarlık yetkinliğin sağlanmasını temin edeceği konusunda sorumluluk üstlenmektedirler.

4. ACE, bu Şart'a imza atan tüm tarafların üyeleri için zorunlu bir minimum SMG alma koşulu getirmesini önermektedir. Buradaki amaç, SMG alma koşulunun zamanla artmasıyla, 2010 yılı itibarıyla tüm Avrupa'daki üye meslek kuruluşlarının mimar üyelerinin, tüm bir yıl boyunca gerçekleşen işleriyle ilgili teknik & yasal değişimlere ayak uydurabilecek düzeye ulaşmalarınıdır.

5. Her üye kuruluş, Bu Şart'ta belirtilen hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için gerekli mali ve idari yapıları sağlama sorumluluğunu üstlenmektedir.

Yayınlar

Ulusal Mimarlık Politikaları

Yay. Haz. Tuğçe Selin Tağmat, Eylül 2005,
Mimarlar Odası yayınları, Ankara; 174 sayfa.

Ulusal mimarlık politikaları, mimarlık ürünleri ve yapı çevrenin niteliğinin kamu yararına olduğu düşüncesinden hareketle, mimarlık uygulamalarında standartları yukarıya çekme hedefini hükümet politikalarına entegre etme amacını taşıyor. Ulusal Mimarlık Politikaları derlemesi, Almanya, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İskoçya, İtalya ve Malezya'nın ulusal mimarlık politikası çalışmalarını ve ayrıca Avrupa Konseyi'nin konuyla ilgili olarak kabul ettiği karar metnini içeriyor. Dünyanın farklı ülkelerindeki mimarlık politikalarının bir seçkisi niteliğindeki derleme kitap, Türkiye'nin mimarlık politikasını oluşturma süreci için önemli bir kaynak. Burada yer alan metinler, politikanın oluşumu ve uygulanmasıyla ilgili alternatifleri sergiliyor ve böylece, üzerinde tartışılacak bir altlık sağlıyor.

Avrupa Mimarlar Konseyi Politika Kitabı 2004: Mimarlık & Yaşam Kalitesi

Yay. Haz. Tuğçe Selin Tağmat, Çev. Aydan Erim, Eylül 2005,
Mimarlar Odası Yayınları, Ankara; İngilizce-Türkçe; 64 sayfa.

Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE), siyasi kurumların ekonomi üzerine yoğunlaşan ilgilerini sosyal ve kültürel alanlara da kaydırmaya çabalamakta ve mimarlığın kamu yararına olduğu düşüncesinden hareketle, nitelikli mimarlık ürünlerine ve yapı çevreye ulaşmak için siyasi irade oluşturmaya çalışmaktadır. İlk olarak 1995 yılında yayımlanan "Avrupa, Mimarlık ve Yarın" başlıklı Beyaz Kitap'ın ardından ACE, 2004 yılında "Mimarlık & Yaşam Kalitesi" başlıklı ikinci bir politika kitabı yayımladı. İlk kitap, Avrupa Birliği çerçevesinde mimarlığın ekonomik, sosyal ve kültürel yönlerini vurgulayan bir metne sahipken, ikinci kitap, AB'de gündemde olan mesleki hizmetlere ilişkin düzenlemelere de gönderme yaparak, iç pazar, ekonomik kalkınma, rekabet ve sürdürülebilirlik gibi güncel konularla mimarlık mesleğinin ilişkisini kuruyor. Kitap, Oda tarafından, orijinal çift taraflı tasarımıyla Türkçe ve İngilizce olarak basıldı.

Yapı Malzemeleri Yönetmeliği ve CE İşareti

Yuvarlak Masa Toplantısı, yay. haz. Fehiman Yurttaş, Ekim 2005,
TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi; 87 sayfa.

AB, güvenlik, sağlık, dayanıklılık, enerji tasarrufu, çevre koruma, ekonomi ve benzeri konuların kamu yararına olduğu düşüncesinden hareketle üye ülkelerde tüm üretilen ürünler için belirli standartlar getiriyor. Bu süreç, hiç şüphesiz bu konudaki uluslararası teknik standartları ortak bir yaklaşım üzerinde kurgulayarak AB iç pazarını hareketlendirmeyi de öngörüyor. 1995 yılı başından itibaren AB'ye ithal edilecek ürünlerde AB normlarına uygunluk ifadesi olan CE işareti aranmaya başlandı. Bu işaret, ürünün direktiflerce belirlenen şartlara uygun olarak üretildiğini ve pazara sürüldüğünü belirtiyor. İstanbul Büyükkent Şubesi Yapı Malzemeleri Komitesi de bir süre önce 4703 sayılı "Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun" (Çerçeve Kanun) ve bu kanunun uygulama yönetmelikleri üzerinde bir çalışma başlatarak; Mart 2005'te konuya ilişkin yönetmeliklerle ilgili uzmanların katıldığı bir yuvarlak masa toplantısı aracılığıyla kapsamlı olarak bilgilenmeyi amaçladı. Toplantının ana amacı, Avrupa Birliği'ne uyum kapsamında değişen ve yenilenen ulusal mevzuatımızın, meslektaşlarımızca tasarım ve uygulama sürecinde daha anlaşılabilir ve uygulanabilir hale gelmesi ve yapı malzemelerinde CE işareti bulundurma zorunluluğu gibi konularda, bu konuların yürütücüsü ve katılımcısı yetkili kişilerden öğrenmek.

EAAE Bülteni

Mimarlık eğitimi ve araştırması alanındaki kişi ve kurumların fikir alışverişini sağlamak amacıyla kurulan Avrupa Mimarlık Okulları Birliği (EAAE), üç ayda bir yayımladığı İngilizce bülteninde, eğitim ve pedagojiye ilişkin güncel haber ve konuları paylaşmayı amaçlıyor. Bülte, EAAE tarafından düzenlenen etkinliklerde sunulan bildiriler ve ayrıca mimarlık eğitimi konusunda gerçekleştirilen güncel araştırmalar ve söyleşiler de yer buluyor. EAAE Bülteni, Avrupa'daki tüm mimarlık okullarına ulaştırılıyor. Aynı zamanda bülten internet aracılığıyla da EAAE sayfasındaki yayınlar (publications) bölümünden ulaşmak mümkün:

www.eaae.be

Web Kaynakları

ULUSLARARASI BELGELERİ
www.mimarlarodasi.org.tr
ADRESİNDEN TAKİP EDEBİLİRSİNİZ...

Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA)

<http://www.uia-architectes.org>

Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE)

<http://www.ace-cae.org>

European Forum for Architectural Policies

<http://www.architecture-forum.net>

Avrupa İnşaat Teknolojisi Platformu

<http://www.ectp.org>

Avrupa Üniversiteler Birliği

<http://www.eua.be>

Avrupa Yüksek Öğretim Kurumları Birliği

<http://www.eurashe.be>

Avrupa Ulusal Mimarlık Öğrencileri Birlikleri

<http://www.esib.org>

Avrupa Konseyi Yüksek Öğretim ve Araştırma Bölümü

<http://www.coe.int>

Avrupa Yüksek Öğretim Merkezi (UNESCO-CEPES)

<http://www.cepes.ro>

Avrupa'da Mimarlık Üzerine Bilgi Ağı

<http://www.eurydice.org>

Bolonya Süreci Türkiye Sayfası

<http://www.bologna.gov.tr>